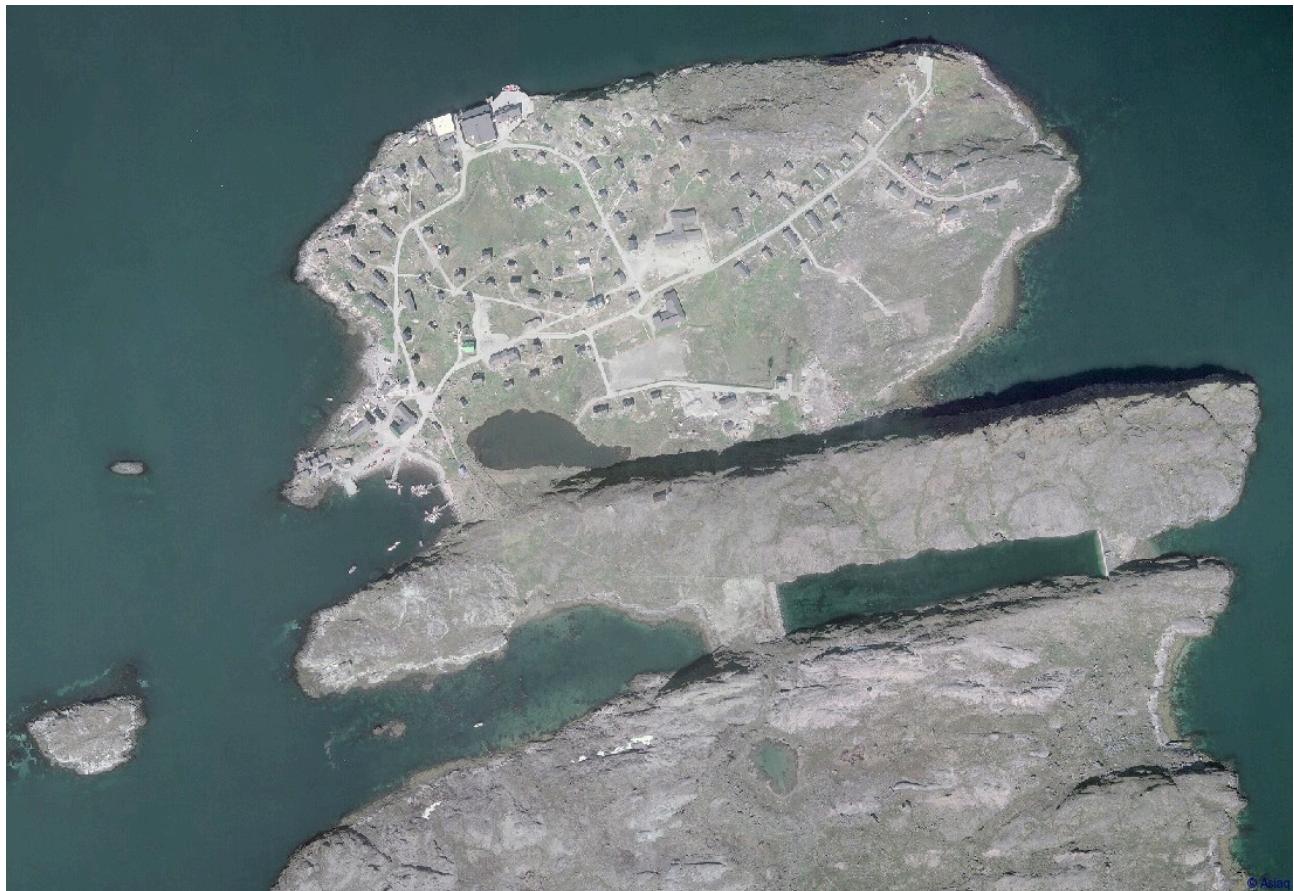

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Sumiiffiup ilisaritinneqarnera Qeqertarsuatsiaat

Assiliisoq: Asiaq

Sumiiffimmi inuiaqatigiit suna ilisarnaatigaat?

Sumiiffik imatut nassuarneqarsinnaavoq tassaasoq sumiiffik nunap immikkoortuanittooq tassaniillutik inuunerup ingerlaneranut tunngasut tamarmik sulinermut, ineqarnermut aamma sunngiffimmut tunngasut.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataasigut qulaajarnianeqarput ulluinnarni inuunermi killiliussat, soorlu inuussutissarsiutit, oqartussaasut aamma namminersortut kiffartuussinerat, sumiiffimmi suleqatigiinneq, inuit isumalluutaasut, isumaginninnikkut aamma atortutigut attaveqaasersuutit, kulturikkut ingerlatsinerit allallu.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataasa kommuneqarfinni najugaqarfiiit maannakkorpiaq qanoq inissisimanerat takutippaat, tamatumani tunngavagineqarlutik naatsorsueqqissaarnerit aamma kisitsisit kommuneqarfiup aamma suleqatigisaasa paasissutissanik katersuiffianeersut.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataatigut suna anguniarneqarpa?

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ataatsimoortumik nassuaatigineqarnerisa katarsornerannut siunertaavoq, taakku politikerinut aamma allaffeqarfimmut aalajangiisoqartussanngoraangat aamma iliusisissanik aallartitsisoqartussanngoraangat atortorineqassammata.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataat minnerpaamik ukiut marlukkuutaarlugit nutarterneqartassapput kiisalu politikkerit aamma allaffeqarfipu kissaatigisaat malillugit paasissutissat tulluarsarneqartassallutik. Piffissap ingerlanerani sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataat nalunaarusianut itisiliinertalinnut innersuusisinnaassapput, taamaaliornikkut atuartartut pissutnik piviusunik aalajangersimasunik aamma itinerusumik ilisimasaqarusuttut ilisimasassat taakku ingerlatsiviit namminneq nalunaarusiaanni aamma misissueqqissaarneranni pissarsiarisinnaassamatigit.

Sumiiffimmi inuiaqatigiit ilisarnaataasa suliarineqarnerat pillugut?

Aatsaat siullerpaamik Kommuneqarfik Sermersumi ingerlatsiviit tamarmik susassaqarfii ilanngullugit sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat suliarineqarput. Taamaattumik saqqummersitaq siulleq manna aammattaaq piareersaatitut sammisatut isigineqartariaqarpoq.

Naatsorsueqqissaarnerit aamma kisitsisit kissaatigineqartut pissarsiarinissaat ajornakusoorsimavoq. Taamaattumik imaassinnaavoq ilisarnaatin immikkoortuni paasissutissat kissaatigineqartut tamarmik pissarsiarineqarsinnaanngitsut. Taamaattorli ataavartumik ingerlatsiviit aamma tunniussisinnaasut allat tamarmik suleqatigineqarput, taamaaliornikkut paasissutissat pisariaqartut tunniunneqarsinnaassammata tamanut iluaqutaasumik.

Tamakku saniatigut pineqartuni arlalinni kisitsisit aamma naatsorsueqqissaarnerit imminnut ataqtigiinngillat, tamakkulu eqqumiiginneqarsinnaapput aamma apeqqutinik pilersitsisinnaallutik. Neriutigineqarpoq ataqtigiinngitsut tamakku sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat pillugit 2014-imi aappassaanik saqqummiussaqarnissamut nassuarneqarsinnaajumaartut.

Oqaaseqaatit aamma ilassutit sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataasa aaqqissuunneqarnissaannut tigorusunnarpot. Saaffiginnissutit uunga ingerlatinneqassapput: kommuneqarfik@sermersooq.gl.

Imai

1. 1. Politikkikkut ingerlatsineq aamma sumiiffimmi allaffissorneq	5
1.1 Politikkikkut ingerlatsineq.....	5
1.2 Sumiiffimmi allaffissorneq	5
2. Oqaluttuarisaaneq	7
2.1 Oqaluttuarisaanerup naatsumik pingaarnersiornera.....	7
2.2 Ullorsiorfiit	7
3. Geografi aamma silap pissusaa	8
3.2 Silap pissusaa.....	8
4. Innuttaasut.....	9
4.1 Ukiut aamma suaassuseq.....	9
4.2 Najugaqariaaseq	10
4.3 Pilersuinerup annertussusaa – meeqqat utoqqaallu	11
4.4 Sulisartut	11
5. Inoqutigiit isertitaat.....	12
6. Attaveqarneq	13
6.1 Assartuitit	13
6.1.1 Angallassisutit	13
6.2 Teknikkikkut atortut	14
6.3 Sanaartukkat.....	15
6.4 Attaveqarneq aamma tusagassaqartitsiviit	15
7. Ineqarneq.....	16
7.1 Amerlassusaat aamma illut qanoq ittuunerat.....	16
7.2 Peqqinnissamut pissutsit	16
7.3 Agguaqatigiisillugu inoqutigiit amerlassusaat	16
7.4 Inissarsiorlutik utaqqisutut allattorsimasut	17
7.5 Angerlarsimaffeqanngitsut	17
8. Ilanniartitaaneq	18
8.1 Meeqqat atuarfiat	18
8.1.1 Atuartut amerlassusaat	18
8.1.2 Immikkut atuartitsinerit	19
8.1.3 Karakterit.....	19
8.2 Efterskolerneq aamma AFS-p ingerlarnga.....	21
8.2.1 Efterskole	21
8.2.2 AFS-p ingerlarnga	21
8.3 Piareersaatigalugu ilinniarnerit.....	22
8.3.1 Piareersarfik	22
8.3.2 Piorsaavik	22
8.4 Ilinniaqqinnissamut aamma inuussutissarsiuteqalernissamut ilinniaqqinneq	23
8.5 Nangitsiviusumik ilinniartitaaneq	23
8.6 Ilinniaqqinnerit.....	24
9. Inuutissarsiutit	25
9.1 Pisortat suliffeqarfiutaat	25
9.2.1 Takornariartsineq	25
9.3 Suliffissaqartitsiniarneq	25

10. Inunniq isumaginninnermi pissutsit	27
10.1 Sunngiffimmi sammisat aamma peqatigiiffilerineq	27
10.2 Meeqqat inuuusuttullu	28
10.2.1 <i>Meeqqeriviit neqeroorutillu</i>	28
10.2.2 <i>Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissitat</i>	28
10.3 Utoqqarnik isumassuineq	29
10.4 Innarluutilinnik isumassuineq	29
10.4.1 <i>Inuit innarluutillit amerlassusaat innarluutillu suuneri</i>	29
10.4.2 <i>Sulliviit aamma neqeroorutit</i>	30
10.4.3 <i>Innarluutillit angerlarsimaffiup avataanut inissitat</i>	30
10.5 Inunniq isumaginninnermi ikorsiissutit tunniuttakkat	31
10.5.1 <i>Suliffissaaleqisut</i>	32
11. Pinerluttarneq	33
12. Peqqinissaq	34
12.1 Peqqinissaqaarfimmi ingerlatat	34
12.2. Innuttaasut peqqinnerat	34
12.3. Imigassaq	34
12.3.1 <i>Imigassamik atuineq</i>	34
12.3.2 <i>Atornerluinermut katsorsartittarneq</i>	35
12.4 Imminut toquttarneq	35
13. Naggasiut	35
14. Atuakkanut paasisaqaarfinnullu innersuut	36
15. Ilanngussaq	37

1. 1. Politikkikkut ingerlatsineq aamma sumiiffimmi allaffissorneq

1.1 Politikkikkut ingerlatsineq

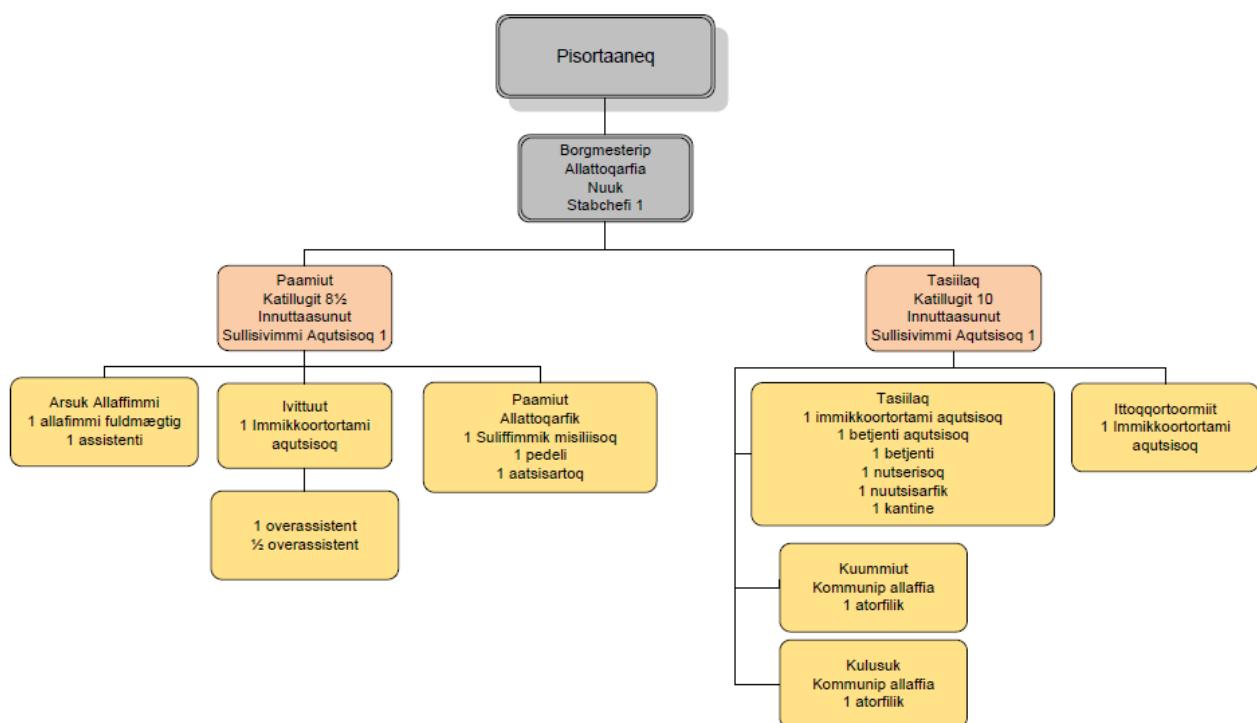
Nunaqarfinni Aqutsisuni ilaasortaapput Nuup nunaqarfineersut, tassa Qeqertarsuatsiaaneersut aamma Kapisilinneersut. Nunaqarfinni Aqutsisuni ilaasortaapput marluk Qeqertarsuatsiaaneersut ataaserlu Kapisilinneersoq. Aqutsisut ataatsimiittarput qaammammut ataasiarlutik suliarisarpaallu aalajangiiffigisarlugillu suliassat nunaqarfimmut tunngasut. Nunaqarfinni Aqutsisunik qinersisarnerup Kommunalbestyrelsimeq qinersineq igiaqatigisarpaa.

1.2 Sumiiffimmi allaffissorneq

Qeqertarsuatsiaani Nunaqarfinni Aqutsisut Nuummi Borgmesterip Allattoqarfianut toqqaannartumik atavoq.

Qeqertarsuatsiaani kommunip allaffia Nuummi Borgmesterip Allattoqarfianut atavoq. Kommunip allaffiani aqutsisoq Nuummi ingerlatsivinni aqutsisunut assigiinngitsunut saaffiginnissuteqartarsinnaavoq, pisariaqartitsisoqarpat.

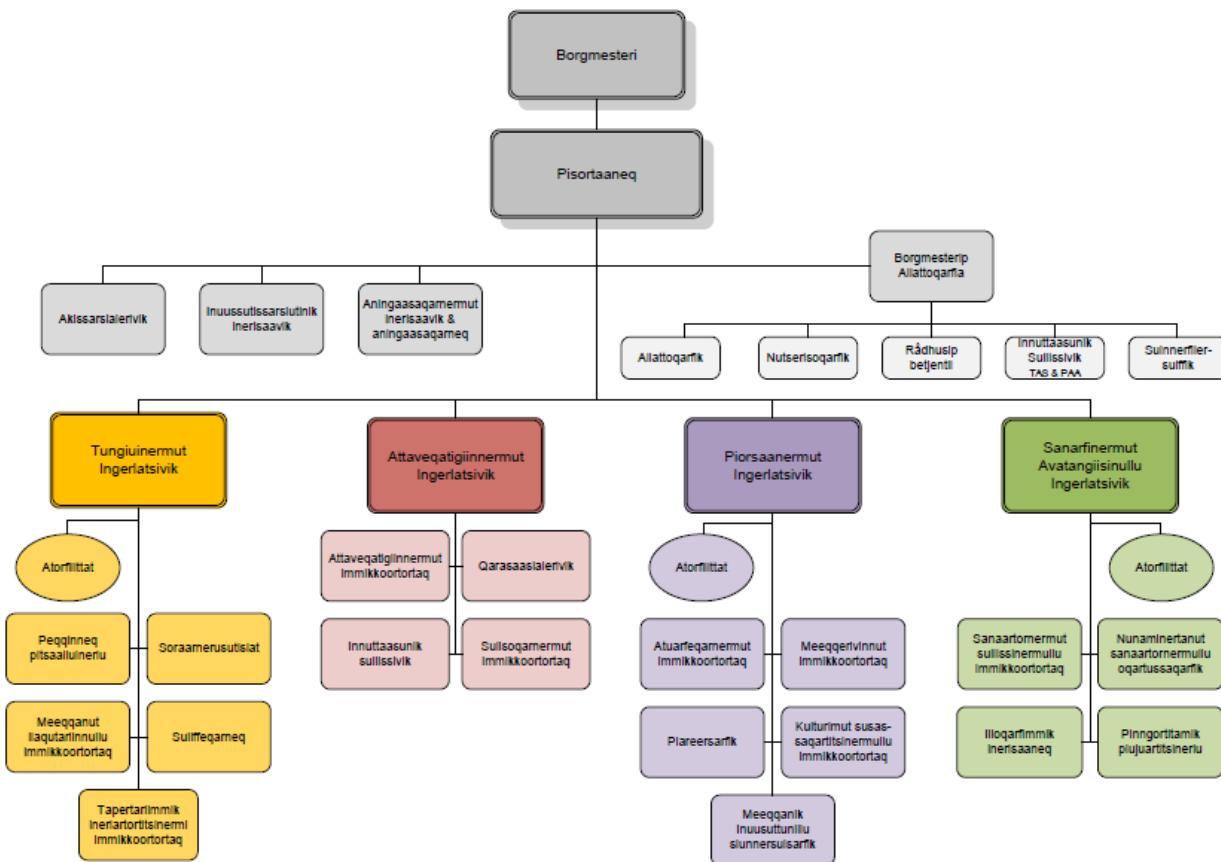
Takussutissiaq 1. Kommuneqarfik Sermersumi Borgmesterip Allattoqarfiani aaqqissuussaq

Sulianut immikkut ittunut tunngatillugu, Qeqertarsuatsiaani sulisut suliassaqfiup iluani fagchefinut saaffiginnittarsinnaapput, allaffissornikkut aaqqissuussaq takuuk. Fagchefit pisortallu tamarmik Nuummi allafeqarput.

Takussutissiaq 2. Kommuneqarfik Sermersooq pillugu suliffeqarfiup aaqqissugaanera

Nunaqarfinni kommunip allaffiani sulisut illoqarfimmi qaninnermi innuttaasunik sullissivimmut atapput. Apeqqutit aalajangersimanerusut eqqarsaatigalugit sulisut ingerlatsivimmut attavigisaminnut saaffiginnittartussaapput.

2. Oqaluttuarisaaneq

2.1 Oqaluttuarisaanerup naatsumik pingaarnersiornera

Qeqertarsuatsiaat 1754-imi tunngavilerneqarpoq, niuertoruseqarfimmi Godthåbimi niuertorutsimit norskiusumit, Anders Olsenimit.

1920-mi avataani ilisimaneqalerpoq Qeqertarsuatsiaat kangerluata paavani ukioq kaajallallugu saarulleqartarmat, taamaattumik aalisartut savalimmiormiut danskit naalagaaffiannut qinnueqarput kalaallit imartaanni aalisartalerumallutik. Aallaqqaammut qinnuteqaat itigartinneqarpoq, savalimmiormiulli uteriillutik qinnuteqartuaannarmata 1925-mi akuerineqarput aalisarsinnaanngorlutik.

Aalisartut savalimmiormiut Qeqertarsuatsiaani aalisarnermut sunniutaasa ilagaat, Qeqertarsuatsiaarmiut "savalimmiormiut pujortuleeraannik" aalisariuteqalernerat. Saarullippassuaqarnera Canadami 1800-kkut aallartinneranni kuultisiulernersuannut assersuunneqarsinnaavoq.

1980-ikkunni nunaqarfimmiut piginneqatigiillutik aalisakkerivik Godthåb Fiske Industri-minngaanniit pisarivaat nutarterlugulu. Ateqalerpoq 'Ervnga A.M.B.A.'. Saarullinnik tarajorterinerup kingorna saarullinnik qerisunik tunisassiorneq ingerlanneqarpoq.

Saarulliit 1980-ikkut qiteqqunneranni tammakarmata aalisakkerivik piginneqatigiinnit pigineqartoq akiliisinnaajunnaarpoq. Sumiiffimmi aalisartunut aalisarneq akilersinnaajunnaarpoq aalisariutilli ikilineqarput. Umiatsiaararsorluni aalisarneq aallunneqalerpoq aalisartullu assagiarsunniarneq isumalluutiglerpaat. Ukioq kaajallallugu puisit amii aamma tunisaalerput.

1950-ikkunni 1960-ikkunnillu inunnik eqiterineq pilermat asimioqarfinni Kangilleremiuni, Akunnaani, Ugarsiorfimmi, Kangerluarsussuarmilu (Grædefjorden) najugaqartut Qeqertarsuatsiaanut nutsertinneqarput. Ikittunnguit Nuummut nuupput. Typehusinik sanaartorneq nunaqarfimmi aallartinneqarpoq.

2.2 Ullorsiorfiit

Qeqertarsuatsiaat 2019-imi ukiut 275-inngortorsiussaaq.

Qeqertarsuatsiaat 2004-mi ukiuni 250-nngortorsiornuni nalliuttorisorpoq, nunaqarfik 2029-mi ukiunik 275-inngortorsiussaaq.

3. Geografi aamma silap pissusaa

Nunaqarfik Qeqertarsuatsiaat Nuup Paamiullu akornanni inissisimavoq, Nuummiit 150 kilometerit missaanni kujasinnerulluni. Qeqertarsuatsiaat isumaqarpooq "Qeqertangaatsiarsuaq" danskisut atserneqarpooq Fiskenæsset Qeqertarsuatsiaat eqqannguani saarullippassuaqartarnera pissutigalugu.

Assilisoq: Leiff Josefsen, Sermitsiaq

3.2 Silap pissusaa

Qaammatini kiannerpaapput juunimiit septembarimut, agquaqatigiisillugu kiattarluni tallimanik. Januarimiit martsimut nillernerpaasarpooq agquaqatigiisillugu -10-t aamma -5-it akornanni issittarluni.

4. Innuttaasut

4.1 Ukiut aamma suaassuseq

Tabeli 1. Kapisilinni innuttaasut agguarlugit ukiuinnut suaassusaannulu 2000-2011

Ukioq	2000		2002		2004		2006		2008		2010		2011	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Ukiut														
0-4	17	8	15	10	6	10	3	6	8	6	7	10	8	8
5-9	15	12	12	11	15	14	16	10	9	12	5	10	4	6
10-14	8	11	16	7	12	12	11	14	15	11	14	7	11	10
15-19	3	9	7	4	10	7	10	8	11	7	12	12	9	9
20-24	8	11	10	14	8	9	4	10	6	8	6	10	8	9
25-29	7	4	5	5	5	13	7	9	10	9	4	6	1	10
30-34	10	16	10	13	6	5	2	6	3	9	8	9	6	5
35-39	10	8	12	8	9	11	8	11	8	6	4	6	2	6
40-44	9	15	8	12	7	12	14	12	10	12	7	10	8	11
45-49	5	9	9	12	12	13	10	21	6	13	9	13	10	10
50-54	4	9	4	8	5	8	5	7	6	13	9	12	8	14
55-59	7	10	6	9	5	9	4	8	4	6	4	7	4	6
60-64	5	4	7	6	6	8	6	8	4	6	2	7	3	7
65-69	7	2	7	3	5	4	4	6	6	7	5	8	4	7
70-74	3	5	3	3	5	0	6	3	6	2	2	2	1	3
75+	7	3	6	5	7	6	4	5	5	2	8	0	8	2
Katillugit	125	136	137	130	123	141	114	144	117	129	106	129	95	123
Katillugit	261	267	264	258	246	235	218							

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqisaartarfik: - Statistikbanken juli 2011

Tabelimi takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani innuttaasut 2008 tikillugu aalaakkaasimasut, ukioq taanna innutaasut ikiliartulerput 265-iusimariarlutik 2011-mi 218-inngorsimallutik.

2011-mi 0-init 14-inut ukiullit 47-pput kiisalu 65-it sinnerlugit ukiullit 25-ullutik. Tassa imaappoq Qeqertarsuatsiaani meeqqat 15-it inorlugit ukiullit 2011-mi innutaasunut tamarmiusunut naleqqiullutik 21,6 %-iusimapput utoqqalinersiaqartullu 11,5 %-iusimallutik.

2002 eqqaassanngikkaanni Qeqertarsuatsiaani angutit arnanut naleqqiullugit amerlanerupput. 2006-imi aamma 2010-mi annermik angutit arnallu amerlassusaat nikingasimapput, nunaqarfimmi ukiuni pineqartuni angutit 30-nik kiisalu 23-nik amerlanerusimammata.

4.2 Najugaqariaaseq

Takussutissiaq 3: Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqariaaseq

Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqariaaseq

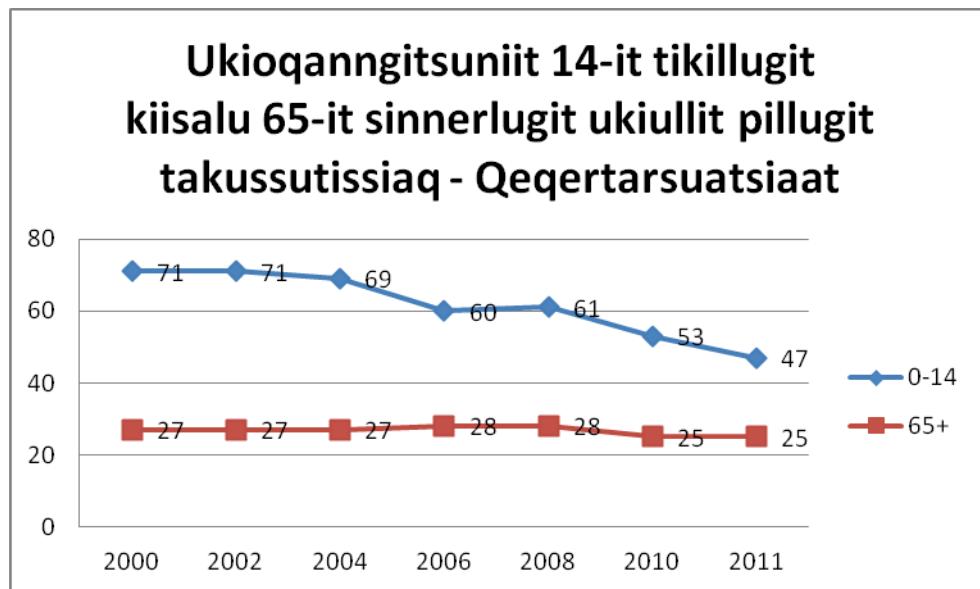
Paasissutissanik pissarsiffik: Sanarfínermut Avatangiisinnullu Ingerlatsivik, 2011

Najugaqariaatsip misissorneqarnerata takutippaa, nuuttut amerlanerpaat Danmarkimut nuuttartut. Tunumut nuuttoqarneq ajorpoq. Kommuneqarfik Sermersuup nunaqarfiini naliginnaavoq innuttaasut nutsernerat. Aamma Qeqertarsuatsiaat eqqarsaatigalugit taamaappoq.

4.3 Pilersuinerup annertussusaa – meeqqat utoqqaallu

Takussutissiaq 4: Pilersuinerup annertussusaa

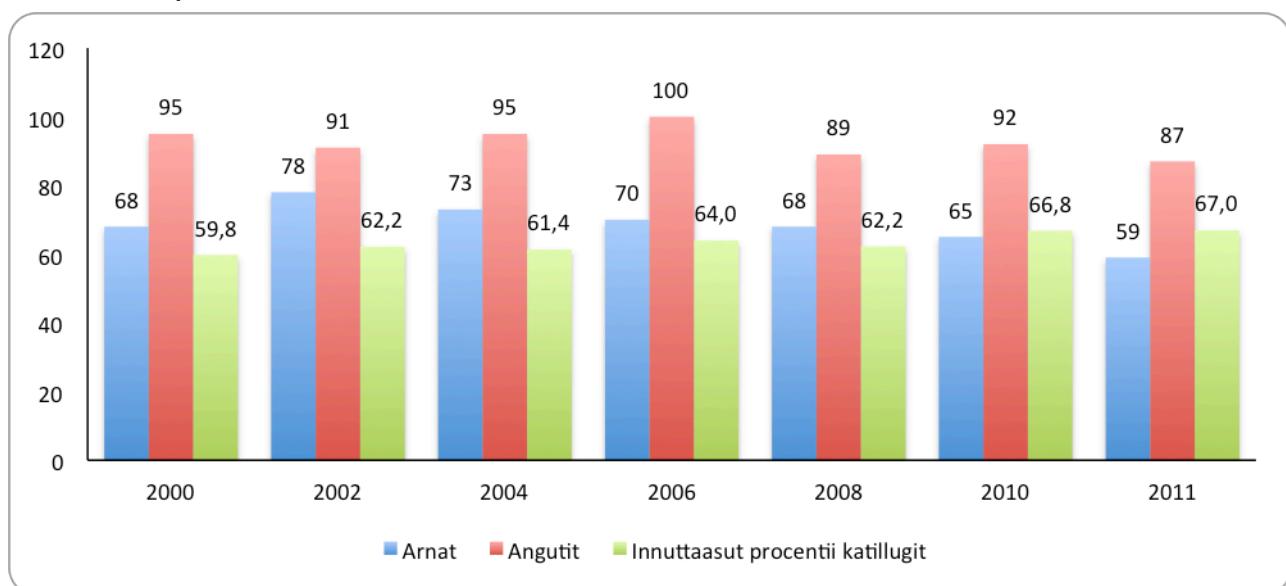
Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, 2011

Qeqertarsuatsiaani meeqqat ikileriartuaarsimapput 2000-imiilli, piffissami ukiumi 2000-imiit 2011-pungaanut ikinnerpaasimapput 2011-mi, amerlassuseqarlutik 47-nik.

Qeqertarsuatsiaani utoqqaat amerlassusaat aalaakkavooq 25-28-nik amerlassuseqarlutik.

4.4 Sulisartut

Takussutissiaq 5: Sulisinnaasut, 2000-2011

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, 2011

Sulisinnaasut tamarmik tassaapput 15-imiit 62-inut ukiullit ukiuni 2000-imiit 2008-mut najugaqarsimasut, 2008-mi innuttaasut ilaat soraarninngorsinnaasimapput 63-inik ukioqarlutik.

2010 aallarnerfigalugu 65-ileereersimasut soraarninngorsinnaalerput, taamaattumik 2010-mi sulisinnaasut tassaapput 15-inut ukiullit.

Qeqertarsuatsiaani 2011-mi sulisinnaasut 146-pput, tassa nunaqarfimmi innuttaasut tamarmiusut 67,0 %-ii. Kulusummut sanilliukkaanni, 286-inik 2010-mi innuttaqarsimasoq, taannaallunilu nunaqarfinni Qeqertarsuatsiaanut innuttaasut amerlassusai eqqarsaatigalugit sanilliussallugu qaninnerpaaq, Qeqertarsuatsiaani innuttaasut sulisinnaasut 67 %-imiissimapput, taavalu Kulusumi 67 %-imiissimalluni. Nunaqarfinni pineqartuni sulisinnaasut amerlaqatigiipput. Nuummullu sanilliukkaanni, taannaammat illoqarfik nunaqarfimmut qaninnerusoq, Nuummi sulisinnaasut 75 %-imiissimapput. Nuummi sulisinnaasut Qeqertarsuatsiaani sulisinnaasunit amerlanerupput.

5. Inoqutigiit isertitaat

Inoqutigiit isertitaat tassaapput, illumi ataatsimi najugaqartut inoqutigiit tamarmik isertitaat. Inersimasut ataasiugajuttarput amerlanerullutilluunniit.

Tabeli 2. Agguaqatigiisillugu iseritat akileraaruteqaataasussat aamma inoqutigiit isertitaat atugassatut 2002-2009

	2002		2004		2006		2008		2009*	
	Akileraaruteqaataasussat	Atorsin-naasat								
Kapisillit	224.878	196.568	236.102	200.474	167.790	156.959	231.758	213.359	213.874	190.835
Qeqertarsuatsiaat	251.137	209.996	258.519	212.054	274.106	235.788	291.404	243.758	276.269	232.334
Arsuk	204.000	165.309	221.553	174.599	254.400	204.864	277.921	215.969	261.926	211.893
Sermiligaaq	163.800	162.431	176.664	165.784	175.797	177.514	182.499	180.449	204.732	197.994
Kuummiut	153.928	146.068	159.135	149.906	165.161	162.529	184.579	171.684	186.748	180.697
Tiniteqilaaq	116.810	112.460	148.325	138.030	142.026	136.218	147.039	146.932	176.715	166.614
Kulusuk	185.006	161.377	209.581	175.332	185.694	165.053	222.784	194.902	243.856	213.959
Isortoq	170.413	163.323	167.872	154.421	195.160	182.918	175.127	169.996	214.272	197.522

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqisaartarfik statistikbank, august 2011.

Nassuaat: -: soanngilaq Ingen tal. *: 2010 –mut kisitsisit suli takkutinngillat

Akileraaruteqaataasusanut kiisalu isertitanut atugassanut kisitsisit Qeqertarsuatsiaani 2002-miit 2008 tikillugu qaffakkiartuaarsimasut. 2009-mi Qeqertarsuatsiaani isertitatut atugassat annertuumik ikiliartulerput siullermik agguaqatigiisillugu qaammammut 10.360,33 koruuninngorlutik.

Kalaallit Nunaanni siunissami sulissutigineqarpoq isertitat agguerneranni ilanngunniarneqarput piitsuuneq qularnaatsoq, oqaatigisanut ilaangikkaluarluni paasineqartoq kiisalu piitsut piinik naliliinerit.

6. Attaveqarneq

6.1 Assartuutit

Qeqertarsuatsiaat ilaasartaatinit nunaqarfiliartaatilinnik umiarsuarnit tikinnejartarpuit. Ataani takuneqarsinnaavoq Kommuneqarfik Sermersup nunaqarfiiinut umiarsuarmik angallassisarneri.

Tabeli 3 Kommuneqarfik Sermersuumi nunaqarfiiit umiarsuarmik angallavigisarneri

Bosteder	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Nuuk												
Tasiilaq												
Paamiut												
Ittoqqortoormiit												
Kuummiut												
Kulusuk												
Qeqertarsuatsiaat												
Sermiligaaq												
Arsuk												
Tiniteqilaaq												
Isortoq												
Kapisillit												

Nunaqarfinnukartut

Pajuttaatit

Ilaasartaatit

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq, Sanarfinermet Avatangiisinullu Ingerlatsivik, juli 2010

Nioqqutissanik assartuineq ilaasunillu angallassineq Royal Arctic Line-ip umiarsuaaraataa Angaju Ittuk atorlugu pisarpoq. Nuummiit Qeqertarsuatsiaanut angalaneq akeqarpoq 580 koruuninik. Tassa Nuummiit Qeqertarsuatsiaanukarneq uternerlu 1.160 koruuninik akeqarpoq. Meeqqat 2-niit 11-nut ukiullit 50 %-inik ilanngaaffigineqartarpuit aamma soraarninngornikut, meeqqat marluk ataallugit ukiullit akeqanngitsumik angalasarput. (www.ral.gl - september 2011).

Nunaqarfiiit akornanni nassiussanik assartuineq Royal Arctic Bygdeservice A/S-imit isumagineqartarpooq.

Qeqertarsuatsiaani KNI Pilersuisoq umiarsualivimmut oqartussaavoq. Sanarfinermet Avatangiisinullu Ingerlatsivik aqquserngit, aqqusineeqqat kiisalu angallaviit allat paasissutissiissutigisalernissaat suliaraa.

6.1.1 Angallassisutit

Sanarfinermet Avatangiisinullu Ingerlatsivimmiit maannakkut paasissutissiisoqarsinnaanngilaq suut qassillu assartutigalugit assartuisoqartarnersorlu, sulissutigineqarporli siunissami Qeqertarsuatsiaani aqquserngit, aqqusineeqqat kiisalu angallaviit allat paasissutissiissutigisalernissaat.

6.2 Teknikkikkut atortut

Qeqertarsuatsiaani innaallagissamik imermillu nunaqarfimmut pilersuineq Nukissiorfiit isumagisaraat. Polaroil orsussamik Qeqertarsuatsiaanut pilersuisuuvooq.

Ataani takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani eqqaavilerinermut tunngasut.

Tabeli 4. Eqqagalereriaatsit Qeqertarsuatsiaani 1. juli 2010 aallarnerfigalugu

Eqqakkat suussusaat / immikkoort.	Aaq-qiiusut	Atuisut		Ingerlatsineq		Ingitsiartorfik
		Inoqu-tigiit	Inuussutis-sarsiutit	Katersuisut akisussaasut	Katersuinerup akulikissusai	
Eqqagassat	X	X	X	X	Sap. ak. ataaseq-marluk	Ikuallaavik
Anartarfilerineq	X	X	X	X	Sap. ak. pingasut	Imaanut
Eqqagassat angisuut	X	X		X	Upernaakkut saliineq Ataavartumik katersineq	Eqqaavis-suaq. Saviminikut Nuummut umiarsuarmik
Batteriit mikisut	X	X	X	X	Ataavartumik tunniussineq	Nuummut umiarsuarmik
Elektronikkit eqqagassat	X		X	X	Ataavartumik katersineq / tunniussineq	Nuummut umiarsuarmik
Akkumulatorit	X	X	X	X		
Eqqakkat ulorianartut (assigiinngitsut)	X	X	X	X		
Nillataartsiviit Qerititsiviit	Soqangilaq					
Pisat sinnikut uumasullu toqunikut	X	X		X	Ataavartumik eqqaavissuup eqqaani tunniussineq	Imaanut
Eqqakkat navianaateqarsinnaasut	X		X		Peqqinnissaqarf. akisussaaffigaa	Nuummut umiarsuarmik
Eqqakkat ikuallanneqarsinnaasut	X		X		Ataavartumik tunniussineq	Eqqaavissuaq Ikuallaaginnarneq
Eqqakkat ikuallanneqeqqusaanng.	X		X	X	Ataavartumik tunniussineq	Eqqaavissuaq

Paasisutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq, Sanarfimermut avatangiisinullu Ingerlatsivik, eqqaaveqnermermut nalunaarusiaq juli 2010

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq sapaatip akunneranut ataasiarluni marloriarluniluunniit eqqakkanik katersisoqartartoq, anartarfinnillu imajaasoqartarluni sapaatip akunneranut pingasoriarluni. Imikoq imaanut kuerarneqartarpooq. Batteriit mikisut niuertarfimmut tunniinneqartarput, akkumulatorit ataavartumik katersorneqartarput eqqagassat ulorianartut peqqinnissaqarfimmit isumagineqartarput kingornalu Tasiilamukaateriarlugit Nuummut assartorneqartarlutik.

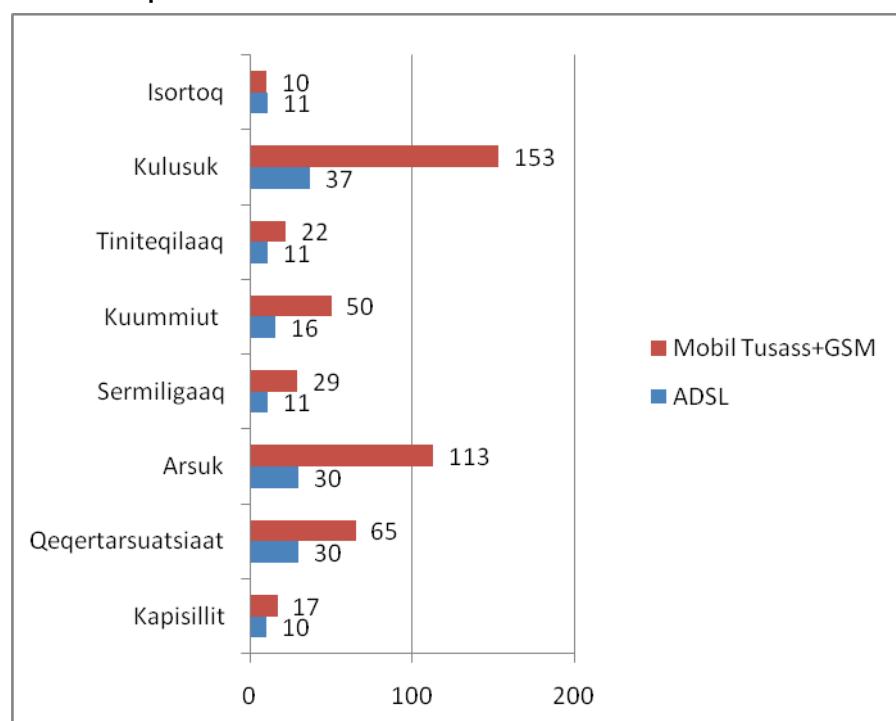
6.3 Sanaartukkat

Qeqertarsuatsiaani sanaartugaqanngilaq soorlu ikaartarfinnik imaluunniit sullorsuarnik.

6.4 Attaveqarneq aamma tusagassaqartitsiviit

Nuna tamakkerlugu radiuukkut tv-kkullu KNR aqutigalugu aallakaatinneqartartut isiginnaarneqarsinnaapput tusarnaarneqarlutillu. Saniatigut nuna tamakkerlugu saqqummersartut aviisit Sermitsiaq aamma AG Qeqertarsuatsiaani pisiarineqarsinnaapput. Nunaqarfimmiippuit infoboardit Kommuneqarfik Sermersuumersut aamma allagarsiiviit piupput nutaarsiassanik nunaqarfimmi pissarsivigineqarsinnaasut.

Takusassiaq 6. Internet aamma mobiltelefon

Najooqqutaq: Tele Greenland A/S, immikku tingerlaaseq juli aamma august 2011.

Takussutissiaq 3-mi takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani mobilillit 65-iut. Nunaqarfimmi inersimasut amerlassusaannut taakku naleqfersuukkaanni taava inersiamasut pingasuungaagata ataatsip missaa mobileqartarpooq. Inersimasutut isigineqarput inuit 15-ileereersimasut. Nunaqarfimmi illut 30-t ADSL-imut attaveqarput. ADSL-imut attavillit inoqutigiit amerlassusaannut naleqfersuunneqarsinnaanngillat, internettimut attavillit pillugit paasissutissat Qeqertarsuatsiaanut tunngasut pigineqanngimmata.

7. Ineqarneq

7.1 Amerlassusaat aamma illut qanoq ittuunerat

Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsiviup maannakkuugallartukkut, Qeqertarsuatsiaani init qanoq ittuunersut kiisalu qassiunersut oqaatigisinhaanngikkallarpai. Sulissutigineqarpoq siunissami paasissutissat pineqartut pineqarsinnaalernissaat.

7.2 Peqqinnissamut pissutsit

Tabeli 5. Imikoqarnermut tunngasut Kommuneqarfik Sermersuumi

	Kapisillit	Qeqertarsuatsiaat	Arsuk	Sermiligaaq	Kuummiut	Tiniteqilaaq	Kulusuk	Isortoq
Innaallagiaqanngitsut	1	0			2			
Kuuginnartumikimeqanngitsut	39	4			52			
Imermut tankillit	38	4	0	0	8	0	0	0
Igittakkaniq anartarfilit	45	3	83		62			
Septiktank	0	17			2			
Errorsisarfik	1	1	1		15			
Illu kiffartuussivik	1	*	1		1			

Paasissutissanik pissarsiffik: Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik - Kommuneqarfik Sermersooq & Nukissiorfiit

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani illut sisamat kuuginnartumikimeqanngitsut illullu 4-t imermut tankeqanngitsut. Illut 17-it septiktankeqarput. Taakku saniatigut nunaqarfik ataatsimik errorsisarfearpoq.

7.3 Agguaqatigiisillugu inoqutigiit amerlassusaat

Pifissami 2006-imiit 2010-mut agguaqatigiisillugit Nuup nunaqarfini inoqutigiit amerlassusaat aalaakkaavoq, 1,9-miilluni. Nuuk nunaqarfegarmat marlunnik, Kapisillit Qeqertarsuatsiaallu, immikkut oqaatigineqarsinnaanngilaq Qeqertarsuatsiaani pissutsit qanoq innersut.

Tabeli 6. Agguaqatigiisillugu illumiaataatsimi najugaqartut amerlassusaat, 2000-2010

	2000	2002	2004	2006	2008	2010
Nuuk	2,4	2,4	2,5	2,3	2,5	2,5
- nunaqarfiiit	2,3	2,2	2,1	1,9	1,9	1,9
Paamiut	1,8	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7
- nunaqarfiiit	1,8	1,6	1,4	1,3	1,5	1,4
Tasiilaq	3,1	3,2	3,3	3,3	3,3	3,2
-nunaqarfiiit	2,5	2,4	2,5	2,4	2,3	2,2
Ittoqqortoormiit	3	2,9	3	2,9	2,8	2,6
- Nunaqarfiiit	0,6	0,5	0,2	0	0	0

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2011

7.4 Inissarsiorlutik utaqqisutut allattorsimasut

Tabeli 7. Kommuneqarfik Sermersuumi utaqqisut INI A/S-mi aamma ISERIT-mi , juli 2011

Angissuseq	1 –mik initialik		2-nik initialik		3-nik initialik		4-nik initialik		5-nik initialik		Katillugit	Ineqarn. akiitsut*	
Illoqarfik / Inissiatileq.	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT	INI	ISERIT	Utaqq. All.	INI	ISERIT
Kapisillit	1		5		4		2		0			?	?
Qeqertarsuatsiaat	1		5		6		3		2			?	?
Arsuk	0		1		1		1		0			?	?
Sermiligaaq	0		1		1		1		0			?	?
Kuummiut	1		6		7		3		0			?	?
Tiniteqilaaq	2		1		0		0		0			?	?
Kulusuk	1		4		3		1		0			?	?
Isortoq	1		1		0		0		1			?	?

Paasissutissanik pissarsiffik: Iserit A/S aamma INI A/S

* Inoqutigiiit akiitsullit 11. juli 2011

? INI-p nunaqarfinni/ illoqarfimmi illut qassit akitsoqarnersut ilisimanngilai

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq, Qeqertarsuatsiaani ataatsimut initialimmut utaqqisoq ataasiusoq, tallimat marlunniq initialimmut, arfinillit pingasunik initialimmut kiisalu pingasut sisamanik initialimmut kiisalu marluk tallimanik initialimmut utaqqisut. Qeqertarsuatsiaani ineqarnermut akiitsut pillugit paasissutissanik pissarsisinnaasimanngilagut.

7.5 Angerlarsimaffeqanngitsut

Innuttaasunik sullissivimmii paasissutissiissutigineqartut naapertorlugit, Kommuneqarfik Sermersup nunaqarfini angerlarsimaffeqanngitoqanngilaq. Imaannilarli innuttaasut tamarmik nammineq ineqartut. Matumani ilaatinneqanngilaq inuit ilaasa ilaqtuttaminni inisimasuusarnerat.

8. Ilanniartitaaneq

8.1 Meeqqat atuarfiat

Qeqertarsuatsiaani meeqqanut atuarfeqarpoq ataatsimik.

8.1.1 Atuartut amerlassusaat

Tabeli 8. Kommuneqarfik Sermersooq, meeqqat atuarfiani atuartut amerlassusaat 2000-2010

Ukioq atuarfiusoq Illoqarfik	2000/2001	2002/2003	2004/2005	2006/2007	2009/2010*	2010/2011
Nuuk	2520	2513	2613	2420	2118	2049
Paamiut	351	335	336	323	254	250
Tasiilaq	386	445	430	474	445	448
Ittoqqortoormiit	137	148	144	125	93	93
Ilittuut	10	14	12	12	17	14
Qeqertarsuatsiaat	44	46	58	50	27	25
Kapisillit	24	15	9	0	6	5
Arsuk	38	32	20	32	26	18
Sermiligaaq	48	43	46	41	34	34
Kuummiut	84	87	83	72	76	71
Tiniteqilaaq	34	29	23	18	20	19
Kulusuk	66	58	63	64	57	53
Isortoq	31	28	24	16	21	13
Ittaajimmiit	3	3	3	0	0	0
Uunarteq	1	1	0	0	0	0

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalallit Nunaanni meeqqat atuarfiat 2000/2001, 2002/2003, 2004/2005, 2006/2007, 2008/2009 aamma
2010/2011, Kulturimut, ilinniartitaanermut, ilisimatusarnermut ilageeqarnermut Inerisaaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

* Ukiumi 2008/2009-mi atuarfiusussaagaluarpooq, kiasianni ukioq atuarfiusoq taanna pillugu nalunaarusiorqarnikuuungilaq.

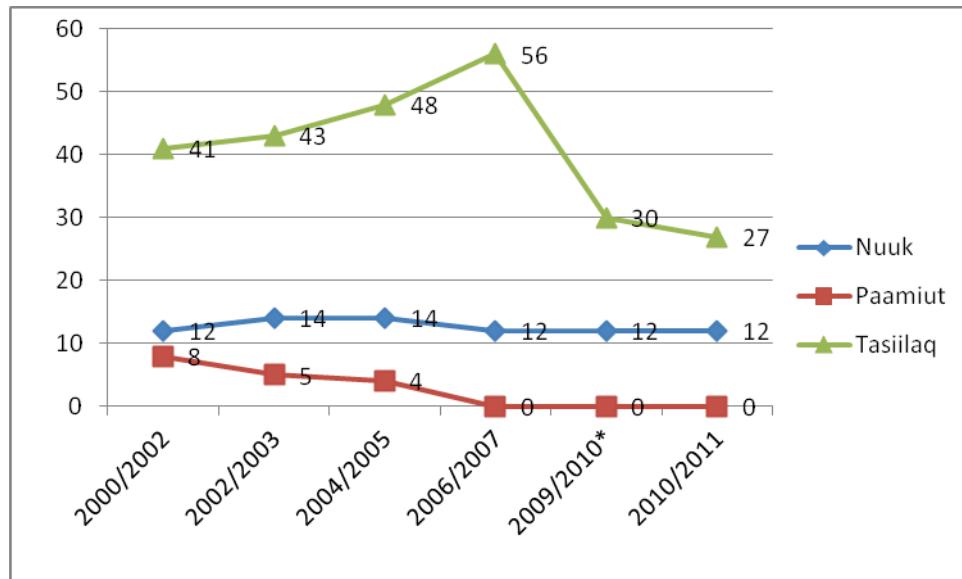
Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani atuartut ikiliartortut. Atuartut amerlanerpaapput ukiumi atuarfiusumi 2004/2005-mi 58-iugamik. Ikinnerpaapput ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi 25-ullutik.

7. klassip kingorna Qeqertarsuatsiaani nunaqarfip atuarfiani atuartut illoqarfimmi atuarfimmuit atuariartortinneqartarpuit (Nuuk, Paamiut, Tasiilaq) atuarnerk nangikkiaortlugu. Naliginnaavoq atuartut Kapisilinniit Qeqertarsuatsiaaniillu meeqqat Nuummut atuariartortarnerat. Nuummi ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi meeqqat 12-it atuarnerminni nerisaqartinneqarput.

2010/2011-mi atuartut 25-t arfineq pingasunik ilinniartitsisoqarsimapput. 2002/2003-mi ilinniartitsisut taama amerlatigisut 46-nik atuartuuteqarsimapput. Ilinniartitsisut ilinniarsimasut ikinnerpaagamik 37,5 %-imiissimapput 2002/2003-p kingorna.

Takussutissiaq 7. Atuartut nunaqarfinneersut, illoqarfimmi 8.-10.-klassini atuariartortinnejartartut

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiat, 2011.

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq atuartut nunaqarfinneersut Nuummut atuariartortinnejartartut amerlassusaat aalaakkasimasoq ukiut kingulliit ingerlanerini.

8.1.2 Immikkut atuartitsinerit

Piorsaanermut Ingerlatsiviup maannakkuugallartoq Qeqertarsuatsiaani immikkut atuartitsineq pillugu paasitsissutigisinnanngikkallarpaa. Sulissutigineqarpoq siunissami tamatumaa pisinnaanngornissaa.

8.1.3 Karakterit

Tabeli 9. 11. aamma 12. klassini naggataarutigalugu soraarummeertut agguaqatigiisillugu karakteriinut takussutissiaq 2010

Illoqarfik	Itt.		Tasiilaq		Paamiut		Nuuk	
	Naling.	Annert.	Naling.	Annert.	Naling.	Annert.	Naling.	Annert.
Ukioq atuarfiusoq								
2009/2010 (Karakter-skala nutaaq)	-	*	-	*	-	*	-	*
2008/2009	-	6,2	-	6,4	-	6,9	-	7,7
2007/2008	5,3	6,4	6,4	8,5	6,4	8,2	7,4	8,2
2006/2007	6,5	6,8	7,2	7,6	7,1	8,0	7,2	8,2
2005/2006	6,8	7,7	6,6	8,1	6,4	7,0	7,4	8,1
2004/2005	6,4	7,1	6,7	7,7	7,1	7,9	7,3	8,1
2003/2004	6,7	7,9	6,7	7,9	6,7	7,6	7,1	8,1
2002/2003	7,1	8,0	6,7	8,0	7,0	7,9	7,4	8,0
2001/2002	7,2	7,6	6,6	6,9	6,8	8,4	7,1	8,4
2000/2001	7,7	7,8	6,2	7,2	6,7	7,7	7,3	8,3

Paasissutissanik pissarsiffik: Inerisaaviup karakterinut nalunaarsuifianit immikkut anillatsitaq, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersusoqarfik juli 2011

Nassuaat 1: Ukioq 2008/2009 aallarfigalugu nalginaasumut annertusisamullu immikkoortitsisoqassaarpoq, maannakkut atuartoqartalerpoq 10. klassip naammassisnissaata tungaanut

* 2009/2010 aallarfigalugu karakterilersisarenq GGS atorneqalerpoq. Tassa A, B, C, D il.il. Kisitsit takuneqarsinnaavoq ilaananiili, ukiunut allanut assersuunneqarsinnaanngimmatt. 2009/2010 aallarfigalugu assersuussisoqarsinnaalissaaq.

Qeqertarsuatsiaani agguaqatigiisillugu karakterit Nuummi agguaqatigiisillugu karakterinut ilaapput, meeqqat Kapisilinneersut Nuummut naggataarutaasumik soraarummeeriartarmata.

Agguaqatigiisillugu karakterit taamaasillutik Qeqertarsuatsiaani pissutsinik imatut oqaluttuanngillat.

Inerisaaviup atuartut immikkoortunut pingasunut agguartarpai:

- Atuartut "nukittuut", nassuiardeqarluni atuartut karakteerisa 30 %-iat amerlanerusulluunniit B-miittut (10) imaluunniit A-miittut (12)
- Atuartut "pikkorissut", nassuiardeqarluni atuartut karakteerisa 50 %-it amerlanerusulluunniit E-p (2) aamma C-p (7) akornanniittut (karakteerit marluullutik ilaallutik)
- Atuartut "sanngiitsut", nassuiardeqarluni atuartut karakteerisa 50 %-ii amerlanerusulluunniit Fx-imiettut (0) appasinnerusulluunniit

Qeqertarsuatsiaani atuartut immikkut ilisarnaataat Nuummut tunngapput. Qeqertarsuatsiaani atuartut immikkut ilisarnaataat taakku akornaniippuit, nunaqarfimmi atuartut Nuummut meeqqat atuarfiat naammassiartorlugu soraarummeeriartarmata. Atuartut ilisarnaataat taamaattumik Qeqertarsuatsiaani imatut toqqaannartumik oqaluttuanngillat.

Tabeli 10. Nuummi atuartut soraarummeertut ilisarnaataat 2010-2011

Ukioq	2010		2011	
	Amerl.	Procentit	Amerl.	Procentit
"Nukittuut"	62	32	56	33
"Pikkorissut"	121	63	102	60
"Sanngiitsut"	9	5	12	7
Katillugit	192	100	170	100

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut aamm Ilageeqarnermut Naalakkersuisoqarfik, 2011

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq atuartut "pikkorissut" amerlanerpaasut.

Ikilerialtsiarnikuuppulli. Atuartut "nukittuut" ikileriarnikuupput procentinngorluguli qaffalaarlutik. Atuartut "sanngiitsut" ikileriarnikuupput procentinngorlugu aamma amerlassutsikkut.

Tabeli 11. Nuummi soraarummeertut atuartut ilisarnaataat suiassusaannut agguarlugit 2011

	Niviarsiaqqat	Nukappiaqqat	Katillugit
"Nukittuut"	33	23	56
"Pikkorissut"	55	47	102
"Sanngiitsut"	4	8	12
Katillugit	92	78	170

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut aamm Ilageeqarnermut Naalakkersuisoqarfik, 2011

Ukiumi atuarfiusumi 2011-mi soraarummeerput atuartut 170-it, niviarsiaqqat 92-it nukappiaqqallu 78-it. Takussutissiami qulaaniittumi takuneqarsinnaavoq, atuartuni "nukittuuni" aamma atuartuni "pikkorissuni" niviarsiaqqat amerlanerungaatsiartut takuneqarsinnaavoq. Aamma takuneqarsinnaavoq, nukappiaqqat atuartuni "sanngiitsuni" niviarsiaqqanut naleqqiullugit marloriaataasut.

Tabeli 12. ilinnarsimaneq tunngavigalugu agguaneq 2011

	Efterskoli (Villads Villadsen)	Efterskoli (Maniitsoq)	Efter- skoli (DK)	Ilinnialernissamut sungiusarluni ilinniarneq	Inuutissarsiute- qalernissamut ilinniarnerit	Sinne- ruttut	Katillugit
"Nukittuut"	0	1	30	9	2	14	56
"Pikkorissut"	2	5	24	3	1	67	102
"Sanngiitsut"	0	1	1	0	0	10	12
Katillugit	2	7	55	12	3	91	170
Procent tamarmiusut aallaavigalugit	1%	4%	32%	7%	2%	53%	100%
2010-mi procentinut agguaatarneri	1%	-	30%	18%	4%	48%	100%

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, 2011

2010-mi atuartut 64-it efterskolemut ingerlaqqipput, 12-it ilinniagaqaqalernissaminnut piareersarlutik aallartippput pingasullu inuussutissarsiutigiligassaminnut ilinniarlutik aallartillutik. Sinnerupput 91-it, ilinniarlutik suli aallartissimanngitsut, taakku sinneruttut 2011-mi 48 %-ioriarlutik 2011-mi amerliarput 53 %-inngorlutik. Pissutaavoq meeqqat atuarfianni atuarunnaartut ikinnerit ilinnialersimanerat. Aamma tassani atuartut Qeqertarsuatsiaaneersut Nuup nalunaarsorneqarneranut ilaapput, Qeqertarsuatsiaani atuartut 7. klassinngoraangamik Nuummut nuuttarmata.

2010-mi 2011-miluunniit atuarunnaartut arlaannaalluunniit ilinnialersimanngilaq. Sinneri, tassa atuartut ilinnialerniarlutik ingerlaqqinngitsoortut, agguaqatigiisillugu appariarpot 75 %-iniit 2010-mi 2011-mi 68 %-inut. Pissutaavoq amerlasuut efterskoleriarsimaneri.

8.2 Efterskolerneq aamma AFS-p ingerlarnga

8.2.1 Efterskole

Tabeli 13. Efterskolemi atuartut 2010/2011, Paamiut

Ukioq	2010/2011				
	Ivittuut	Paamiut	Nuuk	Tasiilaq	Itt.
Efterskole Illoqarfik					
Villads Villadsen	-	3	8	1	1
Maniitsoq	-	4	12	4	1
Danmarkimi	-	7	88	20	3
Katillugit	-	14	108	25	5

Paasissutissanik pissarsiffik: Oqaatsinik Pikkorissarfik, 2011

Takussutissiami takuneqarsinnaanngilaq Kapisilinneersut qassiunersut, Nuummut tunngasunut kisitsisinut ilanngunneqarnikummata. Takussutissiamili takuneqarsinnaavoq atuartut 88-it Nuummiit Danmarkimut efterskoleriarsimasut ukiumi atuarfiusumi 2010/2011-mi. Taakku saniatigut 8-t Qasigiannguani Villads Villadsenip efterskolianut atuariartorput kiisalu 12-it Maniitsumut efterskoleriarlutik. Ilisimaneqanngilaq taakkunanna qassit Qeqertarsuatsiaaneernersut.

8.2.2 AFS-p ingerlarnga

American Field Service aqqutigalugu Qeqertarsuatsiaaneersunik paarlasseqatigiinneq atorlugu atuariartortoqanngilaq.

8.3 Piareersaatigalugu ilinniarnerit

8.3.1 Piareersarfik

Piareersartoqassappat taakku pisariaqarpoq Nuummukarnissaat, Piareersarfiiq qaninnersaat tassaniimmat.

Ilisimaneqanngilaq inuusuttut qassit Qeqertarsuatsiaaniit Piareersarfimmum piareersariarlutik atuariartortarnersut.

Tabeli I 14. Piareersarfimmi AEU-mik atuarniarlutik qinnuteqartut tiguneqartullu 2006-2011											
Qinnuteqartut tiguneqartullu amerlassusaat	2006		2007		2008		2010		2011		
	Qinn.	Tigu.									
AEU											
Paamiut	32	17	35	16	42	26	48	48	48	48	
Nuuk	?	?	?	?	?	?	?	93	?	30	
Tasiilaq		?	94	35	84	15	99	17	?	12	
Ittoqqortoormiit	?	?	?	?	?	?	?	8	?	?	

Paasissutissanik pissarsiffik: Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, 2012

Piareersarfinnut tunngasut kisitsisit pigineqartut killeqarput, nalunaarsuineq assigiaarsimanngimmat, kisiannili uani takutinneqarput qanoq ittoqarneranut tikkuussipput. Pineqartumi ilisarititsinerit siunissami ersarinnerulissapput. Ukiuni tulliuttuni it periuseq nutaaq atulissaaq, "IT-reg", Piareersarfekarfinni tamani atulertussaassaaq. Maannakkorpiaq Nuummi kisimi IT-reg atorneqarpoq tassanilu paasissutissat tamarluinnarmik pigineqanngillat, tamanna erserpoq takussutissiami atorneqarmat.

Tassa imaappoq Nuummi Piareersarfimmi kisitsisaatigineqanngilaq qanoq qinnuteqarsimanersut. Akuerineqarsimasut ukiuni kingullerni qassiuineri pigineqarput, 2010-mi 93-it 2011-milu 30-t akuerineqarput.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigisinnaanngilaq qassit Nuummi AEU-mut aamma FA-mut angusimanersut, kisianni Nuummi Piareersarfiiq nangitsipput, tassani takuneqarsinnaallutik qassit maj 2011-mi soraarummeersimanersut.

Tabeli 15. Nuummi maj 2011-mi soraarummeersimasut	
AEU	48
FA	37
Katillugit	85
<i>Paasissutissanik pissarsiffik: Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik 2012</i>	

8.3.2 Piorsaavik

Qeqertarsuatsiaani Piorsaaveqanngilaq, taamaattumik Piorsaavimmi atuarniaraanni Nuummukartariaqarpoq, Piorsaaviit qaninnersaat tassaniimmat. Piorsaavik suliffissarsuussiarfik aqqutigalugu inuusuttunut neqeroorutaavoq. Suliniutaavoq inuusuttut tunngaviusumik ilinnialernissaminnut imaluunniit soqutigisatik naapertorlugit sulilernissaminnut piareersartarnissaat. Igaffeqarpoq aamma sannaveqarpoq. IT atoqqiinerlu aamma qingigassaapput.

8.4 Ilinniaqqinnissamut aamma inuussutissarsiuteqalernissamut ilinniaqqinnej

Ilinniaqqinnissamut imaluunniit inuussutisasrsiuteqalernissamut ilinniaqqinnissamut Qeqertarsuatsiaani perarfissaqangilaq. Arlaat ingerlanniaraanni pisariaqarpoq Qeqertarsuatsiaaniit aallarnissaq. Perarfissaqarpoq ukununnga qinnuteqarnissaq:

Inuutissarsiuteqalernissamut tunngaviusumik ilinniakkat 42-t kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaapput, inuutissarsiuteqalernissamut ilinnikkat 30-t ingerlanneqarsinnaapput Danmarkimut atuagorsorialtsiartarluni kiisalu inuutissarsiuteqalernissamut ilinniakkat 16-t atuagarsornertaat Danmarkimi ingerlanneqartarpuit.

HTX ingerlanneqartarpooq Sisimiuni, Nuummi ilinniarneretuunngorniarfimmi, Qaqortumi aamma Aasianni kiisalu HHX Qaqortumi.

8.5 Nangitsiviusumik ilinniartitaaneq

Ilinniaqqinnissamut imaluunniit inuussutisasrsiuteqalernissamut ilinniaqqinnissamut Qeqertarsuatsiaani perarfissaqangilaq. Arlaat ingerlanniaraanni pisariaqarpoq Qeqertarsuatsiaaniit aallarnissaq. Perarfissaqarpoq ukununnga qinnuteqarnissaq:

Inuutissarsiuteqalernissamut tunngaviusumik ilinniakkat 42-t kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaapput, inuutissarsiuteqalernissamut ilinnikkat 30-t ingerlanneqarsinnaapput Danmarkimut atuagorsorialtsiartarluni kiisalu inuutissarsiuteqalernissamut ilinniakkat 16-t atuagarsornertaat Danmarkimi ingerlanneqartarpuit.

HTX ingerlanneqartarpooq Sisimiuni, Nuummi ilinniarneretuunngorniarfimmi, Qaqortumi aamma Aasianni kiisalu HHX Qaqortumi.

8.6 Ilinniaqqinnerit

Kommunimi innuttaasut qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut pillugit paasissutissanik pissarsisoqarsinnaasimanngilaq, matumani qanoq amerlatigisut aammalu sunik ilinniagaqarnersut ilanngullugit. Paasissutissanik pissarsiniarnermut ajornakusoorsimavoq pissutigalugu ilinniaqqissimasut suminngaanniit ilinniaqqissimanerat pillugu paasissutissanik pissarsiniartoqarsinnaasimanngimmat, amerlanerit nuullutik ilinniariartarmata. Kingusinnerusukkut paasissutissat pissarsiarinissaat sulissutigineqarpoq.

Ilinniaqqinnissamut periarfissat qaninnerpaasut Nuummi inissisimapput.

Ilinniaqqiffissat sivikitsut, sivisunerulaartut sivisuullu Kalaallit Nunaanni periarfissaapput, taamaanngippalli nuna qimallugu ilinniariartoqartariaqarpoq.

Uku ilinniakkat Kalaallit Nunaanni ilinniarneqarsinnaapput:

- Akademiøkonom (Niuernermik Ilinniarfik, Nuuk)
- Arktisk Teknologi (Center for Arktisk Teknologi, Sisimiut)
- TusagassiorAQ (Tusagassiorungorniarfik, Nuuk)
- Ilinniartitsisoq (Ilinniarfissuaq/Grønlands Seminarium, Nuuk)
- Kulturi aamma Inuiaqatigiit Oqaluttuarisaanerat (Ilisimatusarfik, Nuuk)
- Procestekniker (INUILI, Narsaq)
- Inuiaqatigiilerineq (Ilisimatusarfik, Nuuk)
- Serviceøkonom (Niuernermik Ilinniarfik, Qaqortoq)
- Perorsaasoq (Perorsaanermik Ilinniarfik, Ilulissat)
- Inunniq Isumaginninnermut Siunnersorti (Inunniq Isumaginninnermut Siunnersortit Ilinniarfiat, Nuuk)
- Oqaatsit, Atuakkialerineq aamma Tusagassiuuitit (Ilisimatusarfik, Nuuk)
- Peqqissaasoq (Peqqissaanermik Ilinniarfik, Nuuk)
- Teologi (Ilisimatusarfik, Nuuk)

9. Inuutissarsiutit

9.1 Pisortat suliffeqarfiutaat

Pisortat paaqqinnittarfii uku Qeqertarsuatsiaani piupput (Sanarfinermut Avatangiisinullu ingerlatsivik, maj 2010):

- Meeqquerivik
- Atuarfik
- Utoqqaat Illuat
- Nakorsiartarfik kingutigissaavilik
- Illu kiffartuussivik – uffafilik errorsisarfilillu
- Kommuneqarfiup allaffianut immikkoortortaqarfilik
- Oqaluffik
- Katersortarfik

9.2 Suliffeqarfiit

Qeqertarsuatsiaat suliffeqarfiit makku ipput: (maj 2010):

- Nukissiorfiit (elværk og vandforsyning)
- Niuertoq (Pilersuisoq)
- Polarolie (Orsussaarniarfik)
- Tele- aamma allakkerivik
- Kioski
- Aalisakkerivik qulinik sulisulik
- Firmaet E.P. Sanaartortartoq ataatsimik sulisulik (piginnittoq)
- Sanasoq v. Johannes Hansen (ataatsimik sulisulik)

9.2.1 Takornariartitsineq

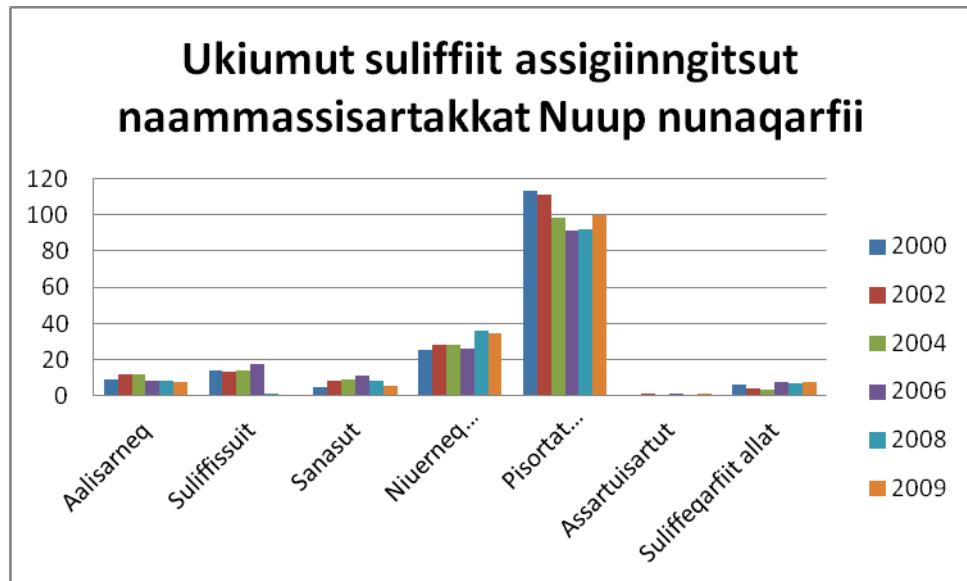
Kommuneqarfik Sermersup Inuussutissarsiutinik ineriertortitsivigisimasaan Qeqertarsuatsiaaniinnikuuvooq takornariaqarnermut pikkorissaajartorluni.

9.3 Suliffissaqartitsiniarneq

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Nuup nunaqarfiini suliffinni assigiinnngitsuni sulisartut ulloq naallugu sulisartut agguataarnerat. Qeqertarsuatsiaat Nuup nunaqarfiisa aapparaat.

Takussutissiaq 8. Nuup nunaqarfíini suliffiit ataavartut amerlassusaat, 2000-2009

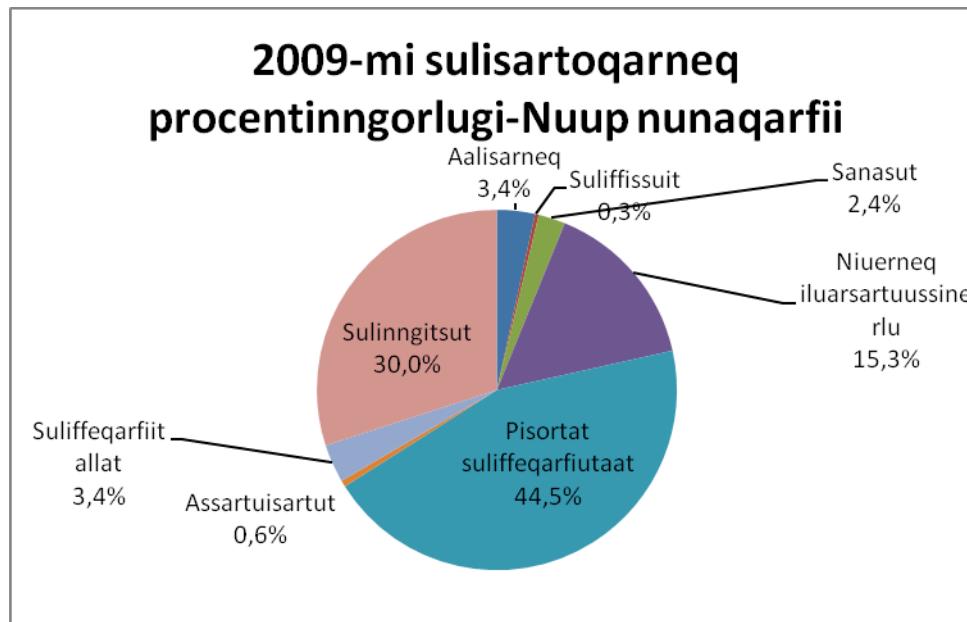

Paasisutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, aug. 2011

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Nuup nunaqarfíini, Kapisilinni aamma Qeqertarsuatsiaani pisortat allaffeqarfíi suliffissaqartitsinerpaasut. 2009-mi pisortat allaffeqarfíisa sulisoraat sulisartut 64 %-ii. Kisitsit taanna Nuup nunaqarfíinut marlunnut tunngammat, Kapisilinni pissutsit immikkut takuneqarsinnaanngillat.

Suliffissaqartitsinerpaasumut tulliuvoq niuerneq iluarsaassisarnerlu. 2009-mi niuernerup iluarsaassisarnerullu iluani atorfinitinngorlugi tamarmiusut 34-45 %-ii atorfinitinngorlugi.

Takussutissiaq 9. Sulisartoqarneq, Kapisillit aamma Qeqertarsuatsiaat 2009

Sulisinnaasut ukiumut suliarineqartartunut naleqfersuukkaanni, tassa atorfinnut tamakkiisunut, takuneqarsinnaavoq sulisinnaasut 70 %-ii suliffeqartut Kapisilinni Qeqertarsuatsiaanilu. Kisitsisit

Nuup nunaqarfiinut tunngapput taamaattumik Kapisillit Qeqertarsuatsiaallu immikkoortillugit avinneqarsinnaanngillat. Sulisinnaasut affaasa 45 %-ii pisortat suliffiutaanni suliffeqarpuit.

10. Inunniq isumaginninnermi pissutsit

10.1 Sunngiffimmi sammisat aamma peqatigiiffilerineq

Tabeli 16. Kommuneqarfik Sermersuup nunaqarfiini sunngiffimmi susassaartitsineq

Illoqarfik	Kapisillit	Qeqertarsuatsiaat	Arsuk	Sermili-gaaq	Kuum-miut	Tiniteqi-laaq	Kulusuk	Isortoq
Ingerlataq		aap						
Timersortarfik			aap	aap	aap	aap	aap	aap
Isikk. arsarneq								
Assam. arsarneq								
Volleybold			aap					
Sulorarneq								
Basketball								
Nerrivimmi arsaararneq								
Sisupilorneq		aap					aap	
Ujakkaarneq								
Tae-Kwon-Do								
Inuit Games							aap	
Qajaq	aap	aap	aap	aap	aap	aap	aap	aap
Fritidsklub	aap	aap						
Ungdomsklub								
Spejderit								
Katersugaasivik	aap	aap	aap	aap	aap	aap	aap	aap
Sunngiffimmi atuartitsineq			aap					
Caféer				aap				
Qimusser tartutut peqatigiiffiat								
Sanaluttarneq								
Maji peqqinnartuutiguk								
Isiginnaartitsineq		aap						

Paasissutissanik pissarsiffik: Piorasaanermut Ingerlatsivik

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani tusarnaartitsinissamut periarfissaqartoq sunngiffimmi atuartitsinissamut. Taakku saniatigut fritidsklubeqarpoq aamma ungdomsklubeqarpoq kiisalu timersortarfeqarluni. Aamma Qeqertarsuatsiaani sisoraatinik ujakkaarnissamut periarfissaqarpoq.

10.2 Meeqqat inuusuttullu

10.2.1 Meeqqeriviit neqeroorutillu

Tabeli 17. Paqqinnittarfiiit katillugit aamma meeqqanut inuusuttunullu illoqarfinni suliniutit 2011

	Kapisillit	Qeqertar-suatsiaat	Arsuk	Sermiligaaq	Kuum-miut	Tiniteqi-laaq	Kulusuk	Isortoq
Atuarfiit	1	1	1	1	1	1	1	1
Meeqqeriviit	0	0	0	0	0	0	0	0
Meeraaqqueriviit	0	0	0	0	0	0	0	0
Init pinnguartarfiiit	0	0	0	1	1	1	0	1
Ulluunerani paarsisartut	1	0	0	0	0	0	1	0
Meequerivik meeraaqquerivittalik	0	1	1	0	0	0	0	0
Skolepasning	0	0	0	0	0	0	0	0
Fritidshjem	0	0	0	0	0	0	0	0
Ornittakkat	0	0	0	0	0	0	0	0
Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiiit	0	0	0	0	0	0	0	0
Angajoqqaarsiat (nal. + prof.)	*	*	1	5	3	4	5	0
Meeqq. Ilaqtariinnullu sullissivik	0	0	0	0	0	0	0	0
Inuusuttunut siunnersortit	0	0	0	0	0	0	0	0

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq

* Nuummut atapput

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani atuarfeqartoq ataatsimik kiisalu meeraaqqueriviutigaluni meeqqeriveqartoq ataatsimik. Qeqertarsuatsiaani ornittagaqanngilaq aamma angajoqqaarsiatut sulisoqanngilaq.

10.2.2 Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissitat

Tungiuinermut Ingerlatsivik Kuummiuni meeqqat arsaarinnissutigineqartartut amerlassusaat pillugu maannakkukt paasissutissanik tunniussisinnaangikkallarpoq. Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut, inissiinermut pissutaasut sumullu inissiisarnerit pillugit siunissami paasissutissanik tunniussisinnaangornissaq sulissutigineqarpoq.

10.3 Utoqqarnik isumassuineq

Tabeli 18. Utoqqarnik isumassuineq

	Kapisillit	Qeqertarsuatsiaat	Arsuk	Sermili-gaaq	Kuum-miut	Tiniteqilaaq	Kulusuk	Isortoq
Paaqqinnitarfiit	-	1 (10)	-	-	-	-	-	-
Oqilisaavitt	-	-	-	-	-	-	-	-
Utoqqaat illui	3	2	1	4	4	4	-	4
Angerlars. ikiorteqarneq	5	12	5	4	4	3	4	2
Ulluunerani neqeroorutit	-	-	-	-	-	-	-	-

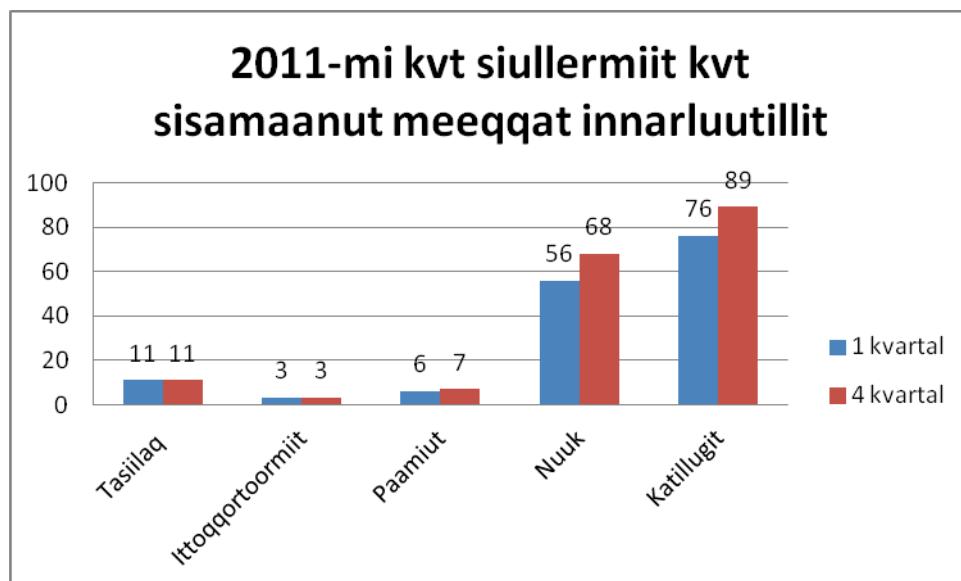
Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersumi inersimasunik isumassuivik, august 2011

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani paaqqinnitarfeqartoq qulinut inissalimmik aamma utoqqarnut tulluussakkaniq illoqartoq marlunniq. Ulluunerani neqerooruteqanngilaq aamma utoqqarnut oqilisaaveqanngilaq.

10.4 Innarluutilinnik isumassuineq

10.4.1 Inuit innarluutillit amerlassusaat innarluutillu suuneri.

Takussutissiaq 10. Meeqqat innarluutillit amerlassusaat

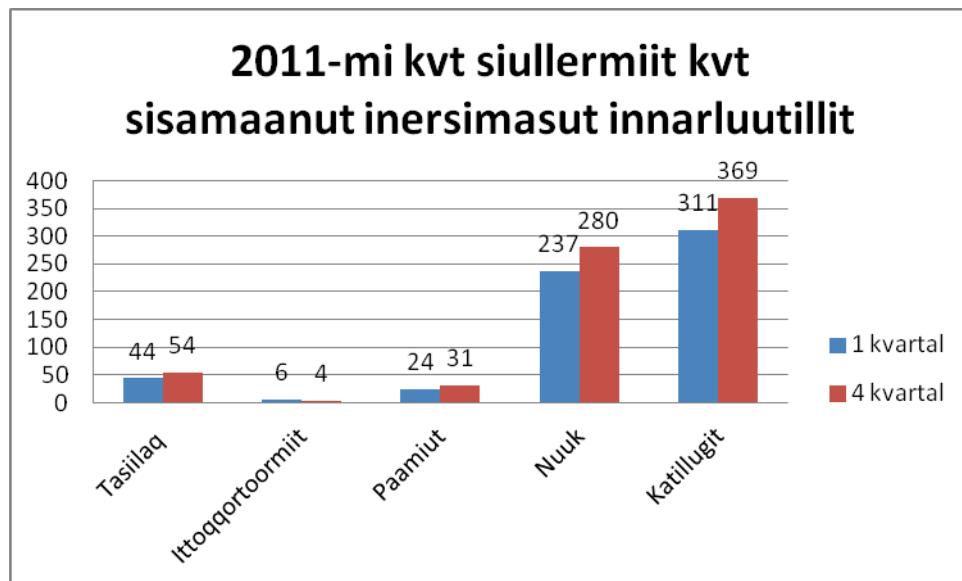

Paasissutissanik pissarsiffik: Tungiuinermut Ingerlatsivik

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Nuummi meeqqat 68-it innarluutiliusut 2011-mi kvartalit sisamaanni. Periarfissaqanngilaq paassisallugu taakkunannga meeqqanit qassit Qeqertarsuatsiaaneernersut. Amerlassuseq Qeqertarsuatsiaani namminermi pissutsinik takutitsinngilaq.

Takussutissiaq 11. Inersimasut innarluutillit amerlassusaat

Paasissutissanik pissarsiffik Tungiuinermut Ingerlatsivik

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq 2011-mi kvartalimi kingullermi Nuummi inuit 280-it innarluuteqartut. Periarfissaqanngilaq paassisallugu taakkunannga meeqqanit qassit Qeqertarsuatsiaaneernersut. Amerlassuseq Qeqertarsuatsiaani namminermi pissutsinik takutitsinngilaq.

Sulissutigineqarpoq siunissami kommunip illoqarfíini nunaqarfíinilu innarluutillit pillugit paassisutissat pineqarsinnaalerumaarnissaat.

10.4.2 Sulliviit aamma neqeroorutit

Tungiuinermut Ingerlatsiviup maannakkuugallartoq Arsummi paaqqinnittarfíit neqeroorutillu pillugit kisitsisinik paassisutissanik tunniussaqarsinnaanngikkallarpoq. Qeqertarsuatsiaani innarluutillit ikorfartorteqarsinnaapput imaluunniit angerlarsimaffimmi ikiortimik ikiorneqarlutik. Illoqarfínni innarluutilli periarfissarissaarnerupput. Paamiuni assersuutigalugu ataatsimut ineqarfíarpooq, ineqarpoq tallimanik innarluutilinnut tulluussakkánik, ornittagaqarpoq ataatsimik ullormullu neqerooruteqarluni ornitakkamik ataatsimik. Takussutissiami ataaniittumi takuneqarsinnaavoq Nuummi innarluutilinnut periarfissat.

10.4.3 Innarluutillit angerlarsimaffiup avataanut inissitat

Tabeli 19. Innarluutillit inissitat, 2012

	Kalaallit Nunaanni angerl. avataanut inissitat 2012		Danmarkimi angerl. Avataanut inissitat 2012	
	Meeqqat	Inersimasut	Meeqqat	Inersimasut
Tasiilaq	2	6	0	10
Ittoqqortoormiit	0	0	0	1
Paamiut	2	5	0	4
Nuuk	16	42	2	36
Katilugit	20	53	2	51

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfík Sermersumi inersimasunik isumassuivik

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq, 2012-mi kvartalit siullersaanni 16-it innarluutillit meeqqat Kalaallit Nunaanni inissinneqarsimasut meeqqallu marluk innarluutillit Danmarkimut inissinneqarsimasit. Piffissami tassani inersimasut 42-t Kalaallit Nunaanni inissinneqarput

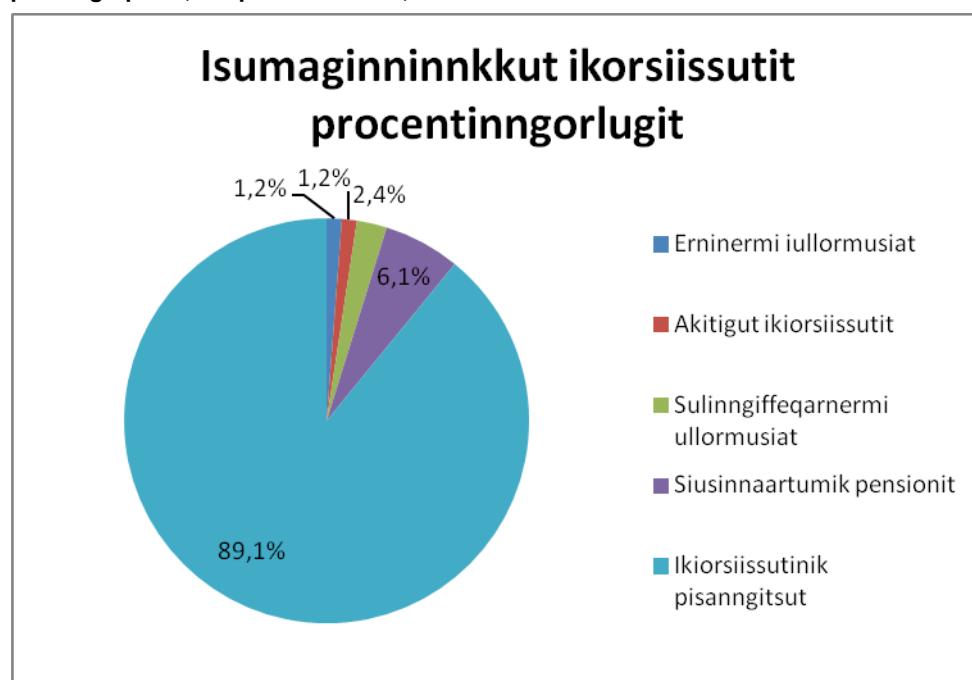

innarluutillillu inersimasut 36-t Danmarkimut inissinneqarlutik. Ilisimaneqanngilat innarluutillit taakku ilaat Qeqertarsuatsiaaneernersut.

10.5 Inunniq isumaginninnermi ikorsiissutit tunniuttakkat

Qeqertarsuatsiaani inuit qulit siusinaartumik pensionisiaqarput, sisamallu suliffissaqanngillat marluk annertussusileriikkanik ikorsiissutinik pisartagaqarput. Tassa imaappoq sulisinnaasunut naleqqiullugit siusinaarlutik pensionisiallit 6,1 %-iupput kiisalu suliffissaqanngitsut sulisinnaasunut naleqqiullugit 2,4 %-iupput kiisalu 1,2 %-it annertussusileriikkanik ikorsiissutinik pisartagaqarput. Sulisinnaasut sinneri tassaapput innuttaasut sulisut imaluunniit pisortat ikorsiissutaannik arlaannilluunniit pisartagaqanngitsut.

Takussutissiaq 12. Sulisinnaasut tunngavigalugit pisortat ikorsiissutaannik pisartagaqartut, Qeqertarsuatsiaat, 2011

Paasissutissanik pissarsiffik: Kommuneqarfik Sermersooq Tungiuinermut Ingerlatsivik, august 2011

Inuit 25-t soraernerussutisiaqarput marlulu ernereernerup kingorna ullormusiaqarlutik.

Tassa imaappoq, Qeqertarsuatsiaani iuit 43-t pisortanit pilersorneqarput. Kisitsisit procentinngortikkaanni taava Qeqertarsuatsiaani innuttaasut inersimasut 26,2 %-ii pisortat ikorsiissutaannik pisartagaqarput 2011-mi. Innuttaasut inersimasut tassaapput 18-ileereersimasut.

10.5.1 Suliffissaaleqisut

Tabeli 20. januar 2011-mut naaleqqiullugu 2011-mi oktoberimi, novemberimi decemberimilu suliffissaaleqisut amerlassutsimikkut ineriartronnerat

Sermersooq 2011	Januar 2011	Oktober	November	December	Okt/ Nov/ Dec agguaqatigiisillugit
Nuuk	594	590	635	686	637
Paamiut Arsullu	171	148	167	165	160
Tasiilaq	170	115	140	201	152
Ittoqqortoormiit	*	55	59	56	57
Sermiligaaq	*	47	41	40	43
Isortoq	*	2	4	8	5
Kulusuk	*	19	19	19	19
Tiniteqilaaq	*	12	12	14	13
Kuummiut	*	38	42	50	43
Qeqertarsuatsiaat	*	13	19	11	14
Kapisillit	*	8	5	5	6
Katillugit	947	1047	1143	1255	1147

Paasissutissanik pissarsiffik: Tungiuinermut Ingerlatsivik, Kommuneqarfik Sermersooq, 2012

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq 2011-mi kvartalit sisamaanni agguaqatigiisillugu 14-it suliffissaaleqisimasut Qeqertarsuatsiaani.

Tabeli 21. Sulisorisinnaasanut naaleqqiullugu suliffissaaleqisut procentiat

	Oktober	November	December
Nuuk	4,8	5,22	5,6
Paamiut aamma Arsullu	9,3	14,7	15,7
Tasiilaq	9,3	10,7	15,4
Ittoqqortoormiit	18	19,4	18,3
Sermiligaaq	37,6	32,5	31,7
Isortoq	3,4	7,0	13,5
Kulusuk	10,4	10,4	10,4
Tiniteqilaaq	14,8	14,8	16,4
Kuummiut	18,6	20,6	24,6
Qeqertarsuatsiaat	9,1	13,2	7,9
Kapisillit	13,3	8,3	8,3

Paasissutissanik pissarsiffik: Tungiuinermut Ingerlatsivik, Kommuneqarfik Sermersooq, 2012

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq Qeqertarsuatsiaani oktobarimiit decemberimut suliffissaaleqisut 7,9 %-it aamma 13,2 %-it akornanni amerlassuseqarsimasut.

11. Pinerluttarneq

Tabeli 21. Illoqarfinni pinerluttarnerit

Illoqarfik	Nuuk					Paamiut					Tasiilaq / Itt.				
	2002	2004	2006	2008	2010	2002	2004	2006	2008	2010	2002	2004	2006	2008	2010
Ukioq															
Pinerluut															
Inuarneq	0	2	4	1	3	0	0	0	0	0	1/1	0	2	1	0
- Inuariarneq	3	2	4	7	2	0	1	1	1	3	1/2	2	3	3	6
Persuttaaneq	196	230	220	217	271	34	63	58	43	37	57/16	70	76	98	45
-Angerlarsimaffimi eqqissiviilliornerit	-	-	-		953	-	-	-		146	-	-	-	-	323
Kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit	49	42	20	7	134	25
Pinngitsaaliijerit pinngitsaaleeriernerillu	40	27	38	27	25	7	8	7	7	3	11/4	19	37	30	18
Qanigisanik atoqateqarneq, meeqqanik atoqateqarneq, kanngutsaattuliorneq	29	33	39	31	83	3	7	0	4	14	59/5	28	48	14	51
Aallat kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit	0	2	-	-	-	0	0	-	-	-	1/0	0	-	-	-
Allat pigisaannik pinerluttuliornerit	78	54	1532	1582	1609	5	1	93	156	78	12/0	5	150	185	144
Pigisanik tillinnerit	151	102	176	130	105	11	18	7	12	1	19/1	6	10	14	4
Angerlarsimaffinut tillinniarnerit	139	406	288	159	311	31	35	16	27	21	102/4	27	32	31	45
Tillinnerit	673	928	970	975	855	38	41	39	30	29	93/4	59	67	56	47
Aserorterinerit	-	-	307	299	287	-	-	45	58	25	-	-	53	42	43
Ikiaroornartulerineq	188	-	173	235	219	14	-	21	9	16	19/0	-	4	2	10
Aqqusinikkut angallannermi pinerluttuliornerit	255	.	322	321	558	8	.	11	12	6	15/0	.	26	23	22
- aalakoorluni biilernerit	86	62	73	72	71	6	4	4	0	0	2/5	0	2	7	6

Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni politiit suliffegarfittut nalunaarutaat, Politimestereqarfik 2002, 2004, 2006, 2008, 2010.

-: Ukiuni ukunani kisitsisit pigineqanngillat. : ukiuni tassaniinnaq imiqassartorsimalluni biilersimaneq taamaallaat pineqarpooq

Nassuaat: Ivittuunut nunagarfinnullu kisitsisit pigineqanngillat, politeeqarfik politistationinut agguugaammata.

Qulaani tabelit Politimestereqarfimminngaanneerput. Kisitsisit politeeqarfinni naatsorsorneqarput, tassa imaappoq Nuummi kisitsisinut ilaapput kisitsisit Kapisilinneersut aamma Qeqertarsuatsiaaneersut, taamaattumik kisitsisit Qeqertarsuatsiaani pissutsinik immikkut takutitsinngilaq. Takussutissiami erseroq kinguaassiutitigut pinelunnerit ikiliallassimasut kiisalu pinngitsaaliijerit aamma pinngitsaaliijerit aamma. Paarlattuanik inuarnerit, persuttaanerit kiisalu qanigisanik atoqateqartarnerit, meeqqanik atoqateqartarnerit kinguaassiutitigullu kanngutsaattuliornerit amerleriarsimasut.

12. Peqqinnissaq

12.1 Peqqinnissaqarfimmi ingerlatat

Qeqertarsuatsiaani nunaqarfimmi peqqinnissamut ikiorteqarpoq. Nakorsaq napparsimavillu qaninnerpaaqq nuummiipput. Aamma kingutilerisoq qaninnerpaaq Nuummi nassaassaavoq.

12.2. Innuttaasut peqqinnerat

Nunaqarfinnut naleqquttunik kisitsisinik pissarsisoqarsinnaasimannngilaq, Nakorsanik Nakkutiliisoqarfik naatsorsuisarmat distriktilukuutaartumik. Takussutissami 24-mi kisitsisit taamaattumik Nuup peqqinnissamut distrikianut tunngapput, tassa imaappoq, ataatsimoorput Nuuk, Kapisillit aamma Qeqertarsuatsiaat.

Tabeli 22. Innuttaasut peqqissusaat, peqqinnissamut ikkoortortaqarfik Nuuk 2000-2010

	2000	2002	2004	2006	2008	2010
Sukkorneq (Type 2)	-	-	-	-	125	219*
Sakialunneq	7	17	18	27
Kræfti	58	39	-	-	-	-
Chlamydia	524	442	485	719	631	-
Gonoré	85	91	115	158	247	-
Syphilis	0	1	1	0	0	-
HIV	1	?	?	?	?	?

Paasissutissanik pissarsiffik: Nakorsanik nakkutiliisoqarfik juli 2011

- kisitsisitaqanngilaq .. kisitsisinik tigusaqartoqanngilaq

Takussutissami erseroq 2008-miit 2010-mut sakialluummik katsorsaaneq siuarifiusimasoq. Takussutissami erseroq piffissami 2006-imiit 2008-mut klamydiartut ikileriarsimasut 12,2 %-niik. Piffissami tassani gonorertut 36 %-nik amerleriarput.

12.3. Imigassaq

12.3.1 Imigassamik atuineq

Takussutissami takuneqarsinnaavoq, 18-it sinnerlugit ukiulinnut imigassat aalakoornartortallit tunineqarsimasut 2009-mi appasinnerpaasimasut 149,7 literinik annertussuseqarlutik. 2011-mi literit annertussusaat 2010-misut annertutiginissaat naatsorsuutigineqarpoq. Kisitsisit takutippaat agquaqtigisiillugu ukiumut atuineq.

Tabeli 23. Innuttaasut 18-t sinnerlugit ukiulinnut imigassaq tunisaq literinngorlugu

	2008^	2009	2010	2011*
Arsuk	181,6	121,7	140,6	135,8
Qeqertarsuatsiaat	206,4	149,7	154,3	154,2
Kapisillit	333,3	247,9	234,1	255,0
Sermiligaaq	116,9	107,2	98,9	72,7
Isortoq	293,3	237,3	287,4	188,3
Kulusuk	175,8	191,9	194,8	195,4
Tiniteqilaaq	204,7	245,4	322,0	285,2
Kuummiut	239,9	201,2	246,4	215,8

Paasissutissanik pissarsiffik: KNI A/S, juli 2011

*Siumut nalunaarsuineq 2011-mi ukiup affaa siulleq ilanngullugu tunisat marloriaatingorsimanera aallaavigalugu 2010-mi junip naanerani

^ Utimut ilanngaaneq 2008-mi qaammatit qulit siullit 2008-mi novemberimi aamma decemberimi tusineq aallaavigalugu

Atuineq ukiumut tamarmiusumut agguaraanni taava innuttaasut 18-it sinnerlugit ukiullit tamarmik 2,96 literinik imersimapput sapaatip akunneranut.

12.3.2 Atornerluinermut katsorsartittarneq

Qeqertarsuatsiaaniit atornerluinermut katsorsartikkiartortut kisitsisaatigineqanngillat.

12.4 Imminut toquutarneq

Tabeli 24. Imminut toquutarnerit, imminut toquunnissamut siorasaarinerit imminullu toqoriarnerit

	2000			2002			2004			2006			2008			2010		
	Sior.	Toqoriarn.	Imm. tog.	Sior.	Toqoriarn.	Imm. tog.	Sior.	Toqoriarn.*	Imm. tog.									
Nuuk	-	5	6	-	6	7	73	5+7	10	134	15+9	13	117	12+6	8	145	6+9	10
Paamiut	-	3	0	-	1	3	32	6+0	5	50	8+4	3	29	1+0	2	28	2+1	4
Tasiilaq	-	6	6	-	6	7	37	8+7	11	68	11+1	7	83	12+11	5	51	4+2	5
Itt.	-	2	3	-	1	2	2	1+2	1	20	2+0	0	18	2+1	2	18	1+2	1
<i>Paasissutissanik pissarsiffik: Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik august 2011</i>																		
<i>* Pisimasut maannakkullu suliat</i>																		

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq piffissami 2008-miit 2010-mut imminut toquutarneq amerleriallatsiarsimasut. Politiit nalunaarusiortarpuit distriktaartumik. taamaattumik pissutsit Qeqertarsiatsiaani immikkut qanoq innersut oqaatigineqarsinnaanngilaq.

13. Naggasiut

Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqarfiiit ilaasa ilisarnaataat pillugu atuareerputit. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataannut tunngasut suliarineqareerput, kommuneqarfimmi illoqarfiiit aamma nunaqarfiiit pillugit atuagaqqinnisanik soqtiginnikkuit.

Sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat Kommuneqarfik Sermersup nittartagaani nassaarisinnaavatit: www.sermersooq.gl.

Illit sumiiffinni inuiaqatigiit ilisarnaataat pillugit oqaaseqaatissaqaruit, apeqqutissaqaruit, ilassutissaqaruit imaluunniit assigisaanik, taava Borgmesterip allatseqarfia attaveqarfingisinnaavat mailimut uunga: kommuneqarfik@sermersooq.gl.

14. Atuakkanut paasisaqarfinnullu innersuut

Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik, Kommuneqarfik Sermersooq;
 Illoqarfinnut Illunullu Inerisaavik, Pinngortitamut Piujuaannartitsinermullu Immikkoortortaq
 Borgerservice, Kommuneqarfik Sermersooq
 Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfik, Akilaraartarnermut Aqutsisoqarfik
 Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqaarfik; Uumasut nakorsaat
 Kulturimut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilaqeeqarnermullu Pisortaqaarfik; Inerisaavik
 Peqqinnermut Pisortaqaarfik; Nakorsanut nakkutilliisoqarfik, Peqqinnermut
 Pinaveersaartitsinermullu Aqutsivik
 Greenland and the Arctic
 Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik
 INI A/S
 Iserit A/S
 KANUKOKA
 Katsorsaavik
 Nukissiorfiit
 Nuuk Fysioterapi
 Nuuk Taxa
 Kalaallit Nunaanni Politiit; Politimesterembedet
 Tarnip pissusaanut immikkut ilisimasallit Peqatigiiffiat
 Qaqqiffik
 Sisimiuni Oqaatsinut Ilinniarfik
 Kingutilerisoq Niels Nygaard
 Taxagut
 Tele Greenland A/S
 Turen går til Grønland
 Piorsaanermut Ingerlatsivik, Kommuneqarfik Sermersooq; Piareersarfiiit, Atiarfeqarnermut
 Immikkoortortaq, Immikkoortortaq Kulturimut aamma Sunngiffik
 Tungiuinermut Ingerlatsivik; Meeqbanut Ilaqtariinnullu Immikkoortortaq, Inersimasunik
 Isumassuivik, Suliffissarsiuussisarfik
www.airgreenland.gl
www.denstoredanske.dk
www.dmi.gl
www.greenland.com
www.greenland-guide.gl
www.eastgreenland.gl
www.ral.gl
www.aul.gl
www.sermersooq.gl
www.wikipedia.com

15. Ilanngussaq

Ilanngussaq 1. Kommuneqarfik Sermersuumi ilinniartitsisoqarneq, 2000-2011

	2000-01		2002-03		2004-05		2006-07				2008-09				2010-11			
	Amerlass.	Ilinniarsima- sut %- ingorlugit	Amerlass.	Ilinniarsima- sut %- ingorlugit	Amerlass.	Ilinniarsima- sut %- ingorlugit	Amerlass.	Atorfiiit:		Amerlass.	Atorfiiit:		Amerlass.	Atorfiiit:		Amerlass.	Atorfiiit:	
								Forskolelære re/lærere	Timelærere		Forskolelær- ere/lærere	Timelærere		Forskolelær- ere/lærere	Timelærere		Forskolelær- ere/lærere	Timelærere
ASK	70	85,7	69	84,1	71	83,1	63	51	1	81,0	56	46	0	82,1	65	43	1	66,2
Qorsussuaq	34	73,5	45	88,9	52	80,8	53	44	4	83,0	51	45	3	88,2	49	41	2	83,7
USK	60	76,7	67	89,6	68	88,2	58	51	3	87,9	58	51	1	87,9	52	45	2	86,5
Nuussup Atuarfia	50	80	53	83,0	57	87,7	55	41	4	74,5	59	55	0	93,2	62	54	0	87,1
Kangilinnguit	44	65,9	55	92,7	56	82,1	51	40	10	78,4	47	40	1	85,1	50	48	4	96,0
Qeqertarsuatsiaat	5	20	8	50,0	10	40,0	7	3	3	42,9	9	5	3	55,6	8	3	4	37,5
Kapisillit	5	20	4	50,0	2	50,0	0	0	0	0,0	0	0	0	0,0	2	0	2	0,0
Nuuk katillugit	268	75,4	301	86,0	316	82,9	287	230	25	80,1	280	242	8	86,4	288	234	15	81,3
Tasiilaq	41	61	49	71,4	52	63,5	53	34	13	64,2	53	34	15	64,2	62	39	17	62,9
Kuummiut	9	44,4	9	44,4	11	45,5	10	2	8	20,0	9	7	2	77,8	11	5	5	45,5
Kulusuk	7	42,9	8	25,0	7	57,1	9	7	2	77,8	10	7	2	70,0	13	8	3	61,5
Sermiligaaq	5	0	5	0,0	6	16,7	5	0	5	0,0	7	1	5	14,3	6	1	6	16,7
Tiniteqilaaq	4	25	3	33,3	4	25,0	5	2	3	40,0	4	1	3	25,0	4	1	3	25,0
Isortoq	4	0	4	25,0	4	25,0	4	0	4	0,0	4	0	4	0,0	4	0	4	0,0
Tasiilaq katillugit	70	47,1	78	55,1	84	53,6	86	45	35	52,3	87	50	31	57,5	100	54	38	54,0
Ittoqqortoormiit	19	47,4	16	43,8	20	45,0	18	6	11	33,3	17	9	7	52,9	18	7	6	38,9
Ivittuut	2	100	2	100,0	2	100,0	2	2	0	100,0	2	2	0	100,0	3	2	1	66,7
Paamiut	30	43,3	30	56,7	31	38,7	37	18	18	48,6	34	24	14	70,6	34	20	16	58,8
Arsuk	5	40	5	40,0	4	50,0	4	2	3	50,0	5	1	4	20,0	5	3	1	60,0
Paamiut katillugit	35	42,9	35	54,3	35	40,0	41	20	21	48,8	39	25	18	64,1	39	23	17	59,0

Kilde: Kommunernes Landsforening - KANUKOKA, 2011